

Розробник: Харківський національний університет міського господарства
імені О.М. Бекетова (ХНУМГ імені О.М. Бекетова)
Україна, 61002, м. Харків, вул. Маршала Бажанова, 17

ПЛАН
СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ СЛОБОЖАНСЬКОЇ
СЕЛИЩНОЇ РАДИ ЗМІЇВСЬКОГО РАЙОНУ ХАРКІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ
НА ПЕРІОД ДО 2025 РОКУ

Харків 2020 рік

ЗМІСТ

1. ВСТУП.....	4
2. АНАЛІТИЧНА ЧАСТИНА.....	5
2.1 Географічне розташування Слобожанської територіальної громади, опис суміжних територій.....	5
2.2 Земельні ресурси	8
2.3 Чисельність населення, демографічна ситуація, ринок праці	10
3. СТАН РОЗВИТКУ ІНФРАСТРУКТУРИ.....	15
3.1 Дорожня мережа і транспорт	15
3.2 Енергетичний сектор	18
3.3 Аналіз системи електропостачання та освітлення	20
3.4 Система водопостачання та водовідведення	21
4. РІВЕНЬ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ СЛОБОЖАНСЬКОЇ ОТГ	25
4.1 Освіта.....	25
4.2 Культура	28
4.3 Охорона здоров'я	31
4.4 Економічна складова розвитку.....	35
4.5 Сільське господарство	36
4.6 Фінансово-бюджетна ситуація громади	37
4.7 Житлово-комунальне господарство.....	48
4.8 Стан навколишнього середовища	50
5. СТРАТЕГІЧНИЙ АНАЛІЗ РОЗВИТКУ СЛОБОЖАНСЬКОЇ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ	57
6. ЦІЛІ ТА ЗАВДАННЯ РЕАЛІЗАЦІЇ ПЛАНУ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ СЛОБОЖАНСЬКОЇ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ	59
7. ФІНАНСОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РЕАЛІЗАЦІЇ ПЛАНУ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ СЛОБОЖАНСЬКОЇ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ.....	64
8. МОНІТОРИНГ ТА ОЦІНКА ЕФЕКТИВНОСТІ РЕАЛІЗАЦІЇ ПЛАНУ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ СЛОБОЖАНСЬКОЇ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ	64
ДОДАТОК 1 «ОРІЄНТОВНИЙ ПЕРЕЛІК ПРОГРАМ ДО ПЛАНУ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ СЛОБОЖАНСЬКОЇ СЕЛИЩНОЇ РАДИ (ОБ'ЄДНАНОЇ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ) ЧУГУЇВСЬКОГО РАЙОНУ ХАРКІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ, ЩО МОЖУТЬ БУТИ РЕАЛІЗОВАНІ ДО 2025 РОКУ».....	67
ДОДАТОК 2 «ОРІЄНТОВНИЙ ПЕРЕЛІК ЗАВДАНЬ ДЛЯ ВИКОНАННЯ ПРОГРАМ ДО ПЛАНУ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ СЛОБОЖАНСЬКОЇ СЕЛИЩНОЇ РАДИ (ОБ'ЄДНАНОЇ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ) ЧУГУЇВСЬКОГО РАЙОНУ ХАРКІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ, ЩО МОЖУТЬ БУТИ РЕАЛІЗОВАНІ ДО 2025 РОКУ».....	69

1. ВСТУП

План соціально-економічного розвитку Слобожанської селищної ради Чугуївського району Харківської області на період до 2025 року розроблений відповідно до Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», Закону України «Про державне прогнозування та розроблення програм економічного і соціального розвитку України», Закону України «Про добровільне об'єднання територіальних громад», Указу Президента України «Про Цілі сталого розвитку України на період до 2030 року», Постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Державної стратегії регіонального розвитку на 2021-2027 роки» та затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 05.08.2020 № 695, Наказу Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України від 30 березня 2016 року № 75 «Про затвердження Методичних рекомендацій щодо формування і реалізації прогнозних та програмних документів соціально-економічного розвитку об'єднаної територіальної громади», Стратегії розвитку Харківської області на 2021–2027 роки, Плану заходів на 2021–2023 роки з реалізації Стратегії розвитку Харківської області на 2021–2027 роки.

План розроблений на основі аналізу розвитку Слобожанської селищної ради, а також Геніївської, Лиманської, Нижньобишкінської, Скрипаївської і Шелудьківської сільських рад Чугуївського району Харківської області за попередні роки та визначає цілі та пріоритети соціально-економічного розвитку до 2025 року, а також заходи, спрямовані на забезпечення необхідних умов для планомірного і послідовного наближення рівня життя мешканців громади до європейських стандартів за рахунок збалансованого використання внутрішнього і зовнішнього потенціалу та збереження унікальних духовних і культурних традицій.

Метою плану є забезпечення динамічного розвитку новоутвореної Слобожанської громади, підвищення якості життя та добробуту населення об'єднаної громади, а також, підвищення її конкурентоспроможності через розвиток малого та середнього бізнесу.

Враховуючи, що обмеженість бюджетних коштів не дозволяє в повній мірі вирішити ключові проблеми громади, План передбачає концентрацію ресурсів на реалізації низки інфраструктурних проектів, вкрай необхідних для об'єднаної територіальної громади, а також виконання заходів, спрямованих на підвищення якості освіти і медичного обслуговування, рівня соціального захисту громадян, реформування житлово-комунального господарства та подальше поліпшення інвестиційного клімату та застосування інноваційних механізмів управління.

У процесі виконання План може уточнюватися. Зміни та доповнення до Плану затверджуються згідно з вимогами чинного законодавства.

2. АНАЛІТИЧНА ЧАСТИНА

2.1 Географічне розташування Слобожанської територіальної громади, опис суміжних територій

Слобожанська об'єднана територіальна громада розташована в Харківській області. Адміністративний центр – селище міського типу Слобожанське. Утворена 25 жовтня 2020 року шляхом об'єднання Слобожанської селищної ради та Геніївської, Лиманської, Нижньобишкінської, Скрипаївської і Шелудьківської сільських рад Зміївського району Харківської області.

До складу громади входять 1 селище міського типу (Слобожанське), 13 сіл (Геївка, Геніївка, Дачне, Лиман, Занки, Курортне, Мохнач, Нижній Бишкін, Скрипаї, Суха Гомільша, Українське, Черкаський Бишкін, Шелудьківка) та 3 селища (Благодатне, Донець, Лісне).

Слобожанська ОТГ розташована в центральній частині Харківської області. Відстань між її адміністративним центром та м. Харків напряму складає близько 52 км, автошляхами – 60,4 - 83,6 км.

Рис. 2.1 – Карта Харківської області

Слобожанська територіальна громада межує з:

- 1) Південного заходу, заходу, північного заходу – Зміївською громадою;

- 2) Півночі – Новопокровською громадою;
- 3) Північного сходу та сходу – Малинівською громадою;
- 5) Південного сходу – Донецькою громадою;
- 6) Півдня – Олексіївською громадою.

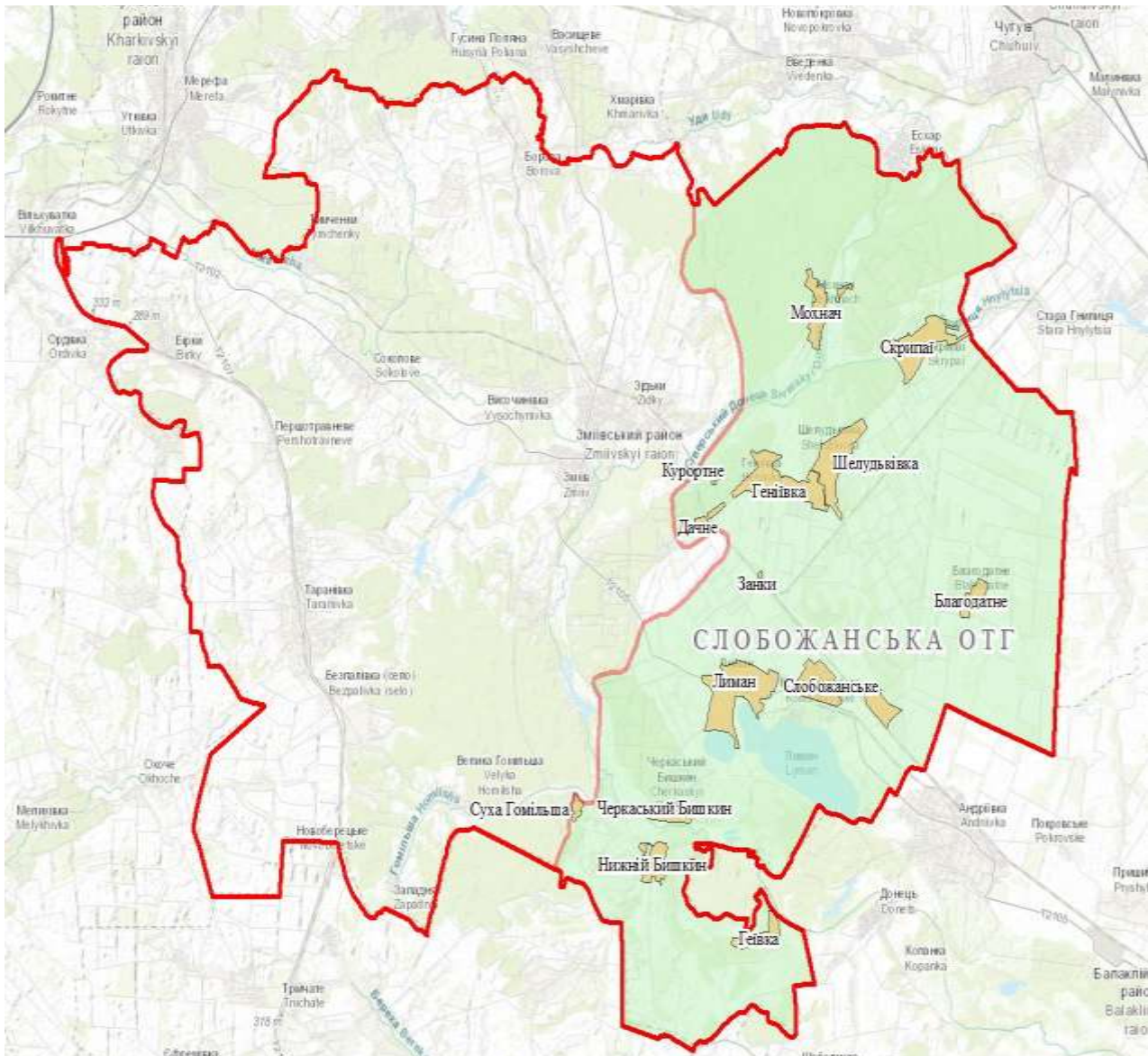

Рис. 2.2 – Карта-схема Слобожанської територіальної громади

Відстань від адміністративного центру громади (смт. Слобожанське) до с. Геївка – 11 км; с. Геніївка – 7,87 км; с. Дачне – 8,56 км; с. Лиман – 4,3 км; с. Занки – 4,75 км; с. Курортне – 9 км; с. Мохнач – 15 км; с. Нижній Бишкін – 12 км; с. Скрипай – 14 км; с. Суха Гомільша – 14 км; с. Українське – 9 км; с. Черкаський Бишкін – 9,75 км; с. Шелудьківка – 8,5 км; селища Благодатне – 9 км; селища Донець – 3 км; селища Лісне – 15 км.

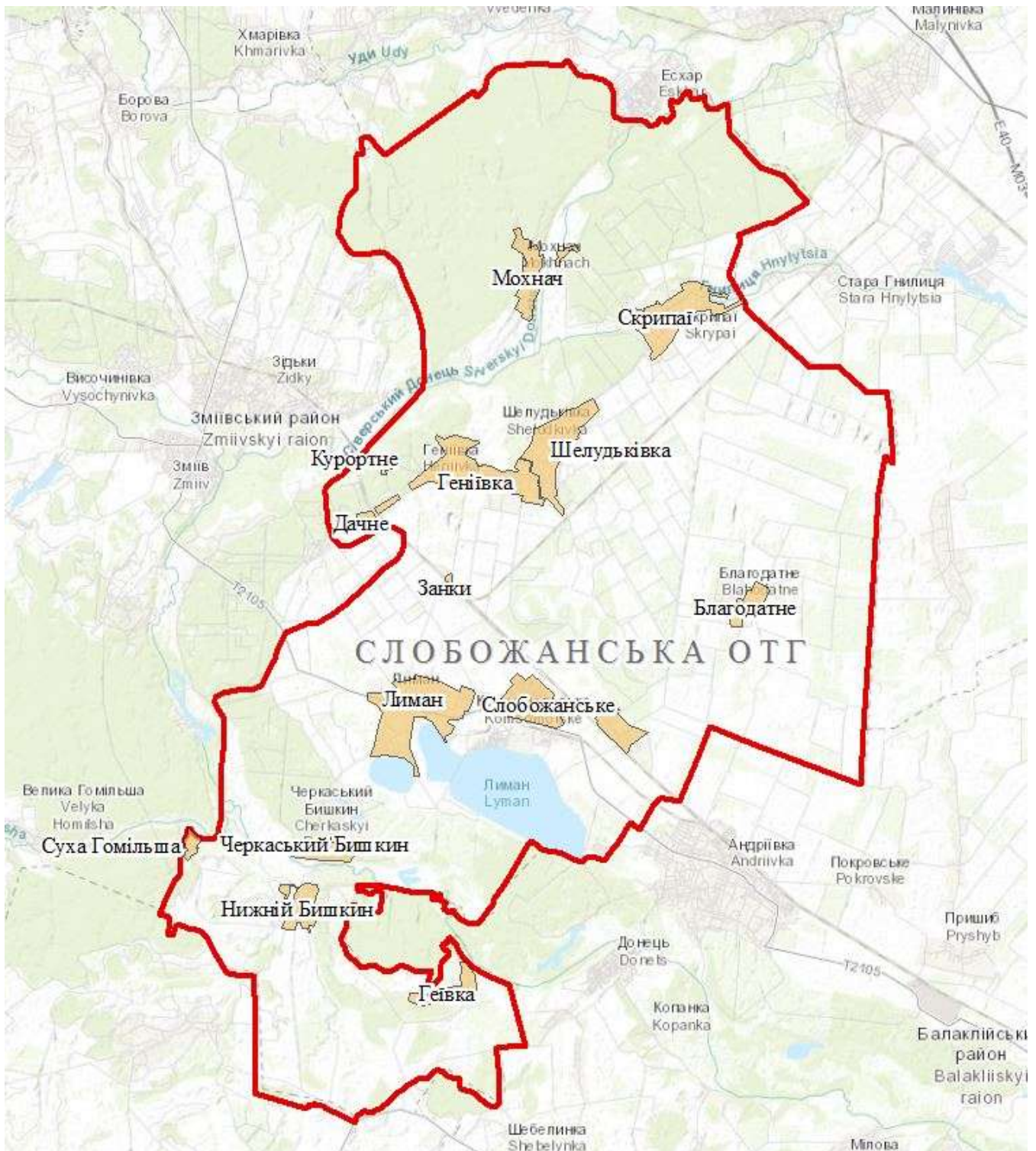

Рис. 2.3 – Карта Слобожанської територіальної громади

Клімат на території Слобожанської громади помірно континентальний. Середня температура в січні -7°C , а в липні $+21^{\circ}\text{C}$. Зима помірно м'яка, з переважанням хмарних, помірно морозних погод. Сніговий покрив утримується до 110 днів. Літо тепле, сонячне, сухе. Опадів від 400 до 650 мм на рік, головним чином в квітні-жовтні. На рік у середньому припадає 1750 годин сонячного світла.

Влітку переважають західні вітри, в інші пори року – східні і північно-східні.

Громада розташована у північно-східній частині Придніпровської низовини. Рельєф території є хвилястою рівниною з легким нахилом в південно-західному (до басейну Дніпра) і в південно-східному (до басейну Дона) напрямках. У північно-східну частину території ОТГ заходять відроги Середньоруської височини, а в південну – відроги Донецького кряжа.

Серед ґрунтів переважають чорноземи. Ліси і кущі займають до 13 % території громади. Степові райони території ОТГ характеризуються рівнинним ландшафтом, іноді зустрічаються глибокі яри.

2.2 Земельні ресурси

Основним ресурсом Слобожанської ОТГ є земельні ресурси та вигідне географічне положення. Площа громади складає 572,5 км², населення громади станом на момент її утворення складало 27 172 особи.

З метою формування чітких границь землеволодінь та землекористувань об'єднаної територіальної громади пропонується розробка проекту землеустрою щодо встановлення меж об'єднання та плану просторового розвитку Слобожанської територіальної громади, що є однією з першочергових задач Плану соціально-економічного розвитку Слобожанської ОТГ.

Структура земель визначалася за даними форм державної статистичної звітності «б-зем» кожної селищної/сільської ради, що входять до утворення.

Таблиця 2.1– Структура земель із зазначенням їх площі:

Категорія земель	Площа земель, га	%
Землі сільськогосподарського призначення	32518	56,8
Землі житлової і громадської забудови	3360,575	5,87
Землі лісгосподарського призначення	17312,4	30,24
Землі промисловості, транспорту, зв'язку, енергетики, оборони та іншого призначення	566,775	0,99
Землі водного фонду	2919,75	5,10
Землі рекреаційного призначення	57,25	0,10
Інші землі	515,25	0,9
Площа території об'єднаної територіальної громади	57250	100,00

Схематично земельний фонд Слобожанської ОТГ представлено у вигляді діаграми розподілу структури земель (рис. 2.4).

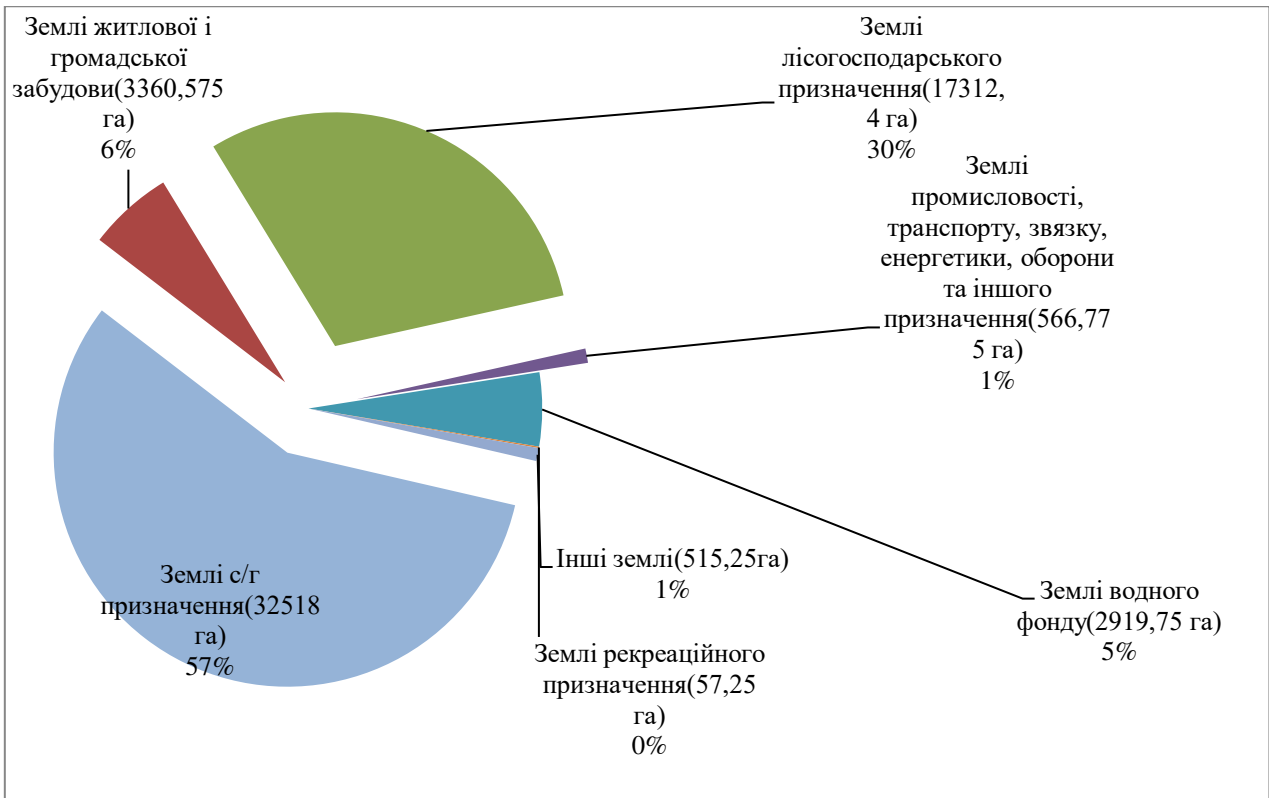

Рис. 2.4 – Діаграма розподілу земель за категоріями Слобожанської ОТГ

Дані діаграми розподілу земель за категоріями Слобожанської ОТГ не мають просторового розподілу за територіями сільських рад і за угіддями. Для управління земельними відносинами і використання земельних ресурсів потрібно створити цифрову карту/шейп-файли земельних угідь ОТГ геоінформаційної системи, що має бути передбачено Планом соціально-економічного розвитку Слобожанської ОТГ.

Межі за адміністративним поділом об'єднаної територіальної громади представлені на рисунку 5.

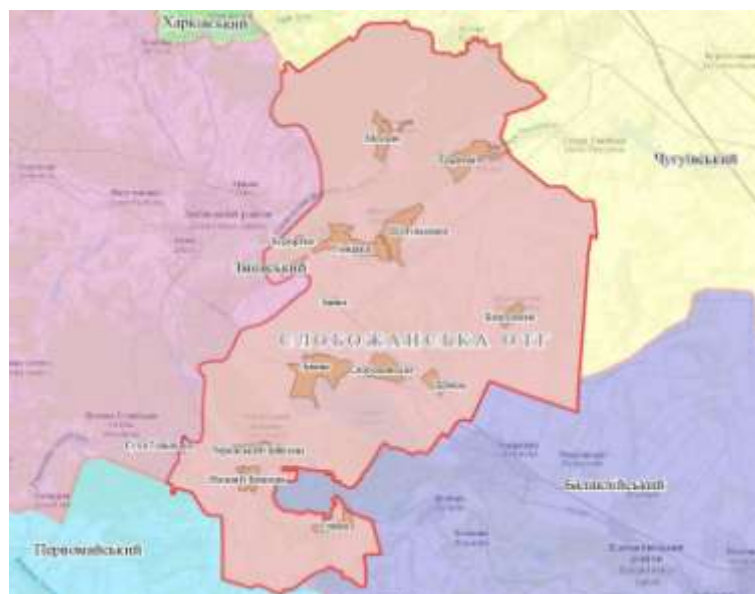

Рис. 2.5 – Межі за адміністративним поділом Слобожанської об'єднаної територіальної громади

Візуальний аналіз наведених рисунків приводить до висновку, що у багатьох випадках межі земель виходять за межі границь, встановлених за адміністративним поділом. Це у свою чергу призводить до створення проблем в адмініструванні земель громади і грошової оцінки земельних ділянок населених пунктів, які виходять за ці межі населених пунктів. Тому Планом соціально-економічного розвитку Слобожанської ОТГ слід передбачити необхідність розробки крупномасштабної геопросторової основи населених пунктів та кадастрових баз даних.

Висновок. Реалізація повноважень об'єднаної територіальної громади проходить за наявності проблем в управлінні земельними відносинами і використанні земель в Україні, відомчої роз'єднаності структур, чия діяльність пов'язана із земельною інформацією, незадовільного законодавчого забезпечення реформи децентралізації влади й відсутності належної інформаційної бази щодо землі, у тому числі нерухомого майна, обмеженого використання сучасних інформаційних технологій. За таких умов децентралізація влади не може привести до сталого розвитку території об'єднаної територіальної громади. Реалізація реформи децентралізації влади потребує реформування системи управління земельними відносинами об'єднаної територіальної громади в Україні, а також розробки чіткої системи управління земельними ресурсами громад шляхом створення потужного геопросторового забезпечення для їх територіального розвитку.

2.3 Чисельність населення, демографічна ситуація, ринок праці

Сучасна демографічна ситуація населення в Слобожанській селищній раді, як і в цілому в районі, склалася під впливом історичного розвитку території, природного та міграційного руху населення. Людський потенціал надзвичайно важливий для сталого розвитку громади.

Площа аналізованої територіальної громади становить 57250 га, серед найбільш населених громад є Слобожанська селищна рада та Лиманська сільська рада. Враховуючи статистичні дані по всім демографічним показникам окремо по радам, населення Слобожанської селищної ради, в цілому, станом на 01.01.2020 рік складає 27562 осіб (за даними Головного управління статистики в Харківській області). Однак, існують невідповідності та певні розбіжності щодо актуальної статистичної інформації яка відображає чисельність населення у громаді. Відповідно до державних нормативів розробки статистичної інформації, розробка інформації щодо чисельності населення у сільських (селищних) радах в міжпереписний період не здійснюється, а розрахунки (оцінки) чисельності наявного населення за сільськими населеними пунктами здійснюються раз на рік станом на початок року. Таким чином, інформація щодо кількості мешканців населених пунктів об'єднаної громади суттєво відрізняється від даних наданих представниками адміністрації Слобожанської ради – реальна кількість населення громади більша.

В таблиці 2.2 наведено розподіл населення Слобожанської громади за населеними пунктами за даними Служби Статистики України в Харківській області.

Таблиця 2.2 – Розподіл населення Слобожанської громади

Селищна або сільська рада	Населений пункт	Чисельність наявного населення			
		01.01.2017	01.01.2018	01.01.2019	01.01.2020
Слобожанська	смт Слобожанське	14406	14238	14178	14017
	с-ще Донець	1445	1426	1407	1392
	с-ще Благодатне	512	505	499	493
	Всього:	16363	16169	16084	15902
Лиманська	с-ще Лиман	3611	3562	3516	3478
	Всього:	3611	3562	3516	3478
Нижньобишкінська	с. Нижній Бишкін	494	488	482	476
	с. Черкаський Бишкін	540	532	525	520
	с. Суха Гомільша	19	19	19	19
	с. Геївка	100	98	97	96
	Всього:	1153	1137	1123	1111
Шелудьківська	с. Шелудьківка	2377	2345	2314	2290
	Всього:	2377	2345	2314	2290
Геніївська	с. Геніївка	2584	2549	2516	2489
	с. Українське	191	189	186	184
	с. Занки	52	51	51	50
	с. Дачне	111	109	108	107
	с. Курортне	242	239	235	233
	Всього:	3180	3137	3096	3063
Скрипаївська	с. Скрипаї	1111	1096	1082	1070
	с. Мохнач	204	201	198	196
	с-ще Лісне	64	63	63	62
	Всього:	1379	1360	1343	1328
ВСЬОГО:		28063	27710	27476	27172

Аналіз демографічної ситуації в Слобожанській селищній раді показав, що в 2020 році в порівнянні з 2017 р. кількість населення скоротилася на 891 особу. Така негативна тенденція спостерігається в кожному селі та селищі.

Так, наприклад, населення в Шелудьківській сільській раді, куди входить лише одне село Шелудьківка зменшилося на 87 осіб. Аналогічна ситуація й в селищі Лиман – в 2017 році там було 3611 осіб, а в 2020 – лишилося 3478 осіб.

Діти як члени громад мають свої права, визначені в Конвенції ООН про права дитини й Переглянутій Європейській хартії про участь молодих людей у місцевому та регіональному житті (право на життя, на освіту, на охорону здоров'я, на розвиток, на правосуддя, на батьківську турботу, на сім'ю, на захист з боку громади й держави тощо), але не всі з них мають рівні можливості.

Відповідно до статистичних даних, кількість населення Слобожанської територіальної громади становить 27 172 особи, серед них дитяче населення від 0 до 17 років в громаді становить 4648 дітей (17,1 % від загальної кількості населення), з них:

- дітей-сиріт – 16 осіб (0,34% від загальної кількості дітей в громаді):

- 7 дівчаток;
- 9 хлопчиків;

- діти, які позбавлені батьківського піклування – 25 осіб (0,54% від загальної кількості дітей в громаді):

- 8 дівчаток;
- 17 хлопчиків;

- діти, які перебувають у складних життєвих обставинах – 9 осіб (0,19% від загальної кількості населення).

В Слобожанській територіальній громаді створений виконавчий орган ради - Служба у справах дітей Слобожанської селищної ради у статусі юридичної особи. Чисельність Служби складає – 5 штатних одиниць. Так, станом на 01.02.2021 року від Служби у справах дітей Зміївської райдержадміністрації прийнято 60 справ, в тому числі: дітей - сиріт, дітей позбавлених батьківського піклування осіб з їх числа, дітей які перебувають у складних життєвих обставинах та проживають на території Слобожанської територіальної громади.

Станом на 01.04.2021 року 23 дитини з числа дітей-сиріт та дітей позбавлених батьківського піклування перебувають під опікою/піклування у 19 сім'ях, у будинках сімейного типу виховується 14 дітей та 4 дитини тимчасово влаштовані у сім'ю родичів.

Соціальні послуги на території громади надає КЗ Зміївський центр соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді Зміївської міської ради (відповідно до Договору співробітництва територіальних громад). Наразі в громаді ведеться активна робота щодо створення Комунальної установи «Центр надання соціальних послуг» та щодо проведення конкурсу на посаду директора закладу.

Нижче, в таблиці 2.3 наведені статистичні дані по Слобожанській селищній раді, станом на 01.11.2020 рік, надані представниками адміністрації.

Таблиця 2.3 – Статистичні дані по Слобожанській селищній раді, станом на 01.11.2020 рік, надані представниками адміністрації Слобожанської громади

Назва ради	Територія ради, км ²	Населення, осіб	Щільність населення осіб/км ²	Кількість сіл та населених пунктів, що входить до

				складу ради
1	2	3	4	5
1	2	3	4	5
Слобожанська селищна рада	151,141	18117	119,8682	3
Геніївська сільська рада	55,743	3494	62,68052	5
Скрипаївська сільська рада	154,498	1589	10,28492	3
Шелудьківська сільська рада	50,76	2746	54,09771	1
Лиманська сільська рада	75,62	4184	55,32928	1
Нижньобишкінська сільська рада	88,905	1305	14,67859	4
Всього	576,667	31435	54,51153	17

Аналіз наявного населення громади, показав, певні розбіжності в кількості населення. Тому першочерговим завдання новоствореної громади є перепис населення, враховуючи значні демографічні проблеми.

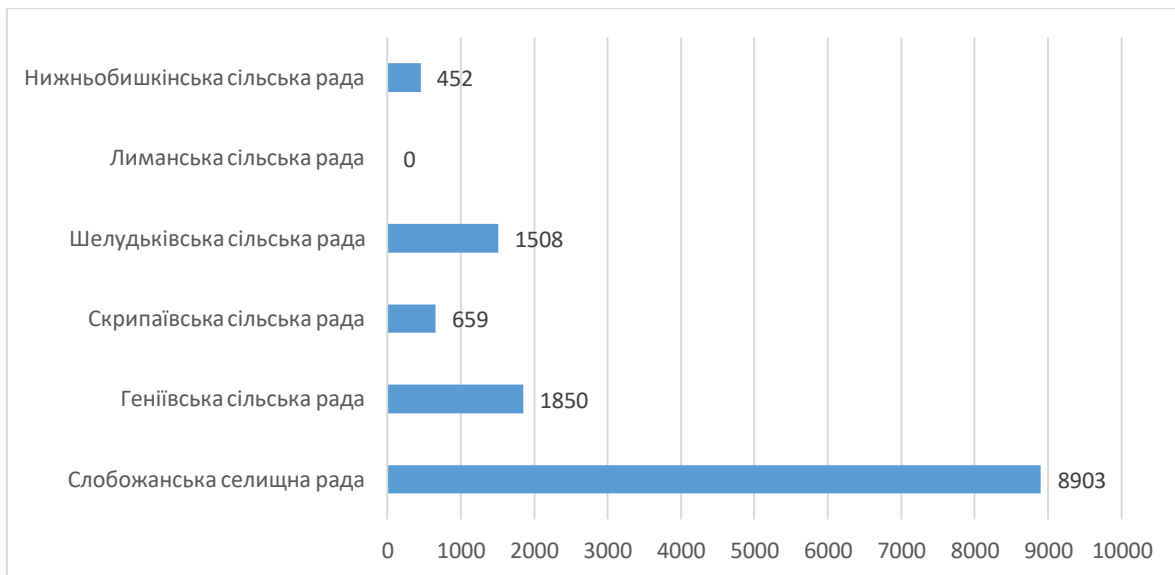
В процесі аналізу демографічної ситуації громади важливо приділити увагу її трудовим ресурсам – частині населення, яка має фізичні та розумові здібності і знання необхідні для трудової діяльності.

До трудових ресурсів належать: населення в працездатному віці: чоловіки 16-59 років і жінки 16-54 років, за винятком непрацюючих інвалідів праці I і II груп, та непрацюючих осіб працездатного віку, які отримують пенсію за старістю на пільгових умовах (чоловіки 16-59 років, жінки 16-54 років).

Нижче, на рисунку 2.6 наведена діаграма чисельності працездатного населення Слобожанської громади станом на 01.11.2020 р.

Результати аналізу показують, що 42 % загальної кількості населення є працездатним, що говорить про значний трудовий потенціал громади.

На процеси формування людського капіталу громади впливають два фактори – природний та міграційний рух населення. Так, наприклад, в смт Слобожанське за період з 2016 по 2019 рік міграційний приріст населення зменшився. В 2016 році він склав +33 особи, а вже в 2019 році цей показник склав -20 осіб (через перевищення смертності над народжуваністю відповідно до загальних тенденцій по Україні).

* Статистичні дані по Лиманській сільській раді відсутні

Рис. 2.6 – Чисельність працездатного населення Слобожанської громади станом на 01.11.2020 р, осіб

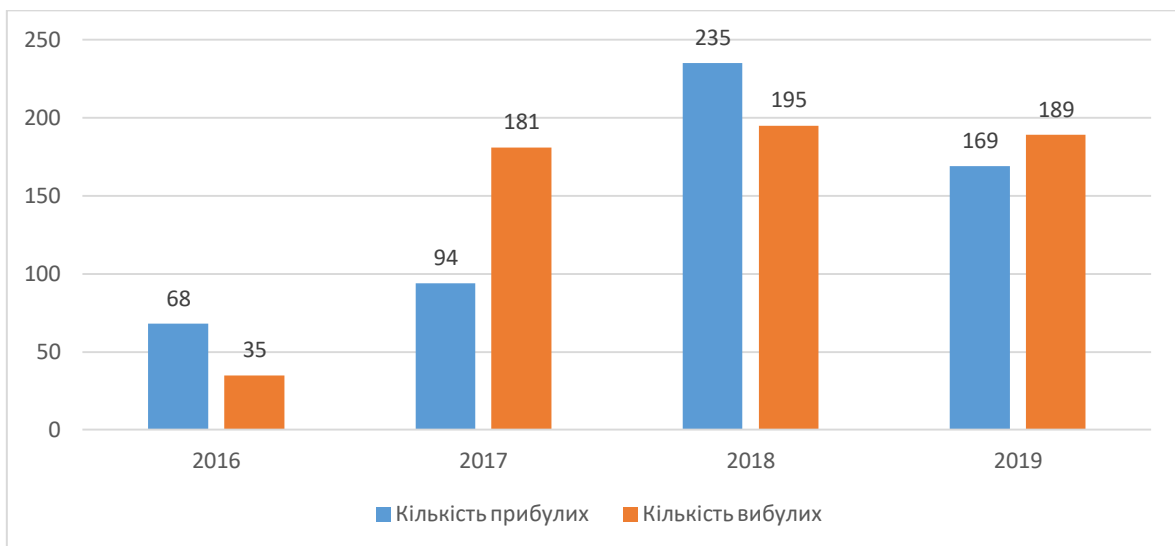

Рис. 2.7 – Міграційний рух населення по смт Слобожанське Зміївського району Харківської області

Висновки. Першочерговим завданням громади є проведення якісного перепису населення з розподілом на вікові групи та врахуванням рівня зайнятості. Також беручи до уваги основну мету діяльності громади, що стосується створення сприятливих умов життєдіяльності та дозвілля мешканців, слід приділити увагу забезпеченню сприятливих умов здійснення підприємництва. Розвивати молодіжні освітні та підприємницькі проекти, так як за віковим складом громада є представницею «молодих» громад. Проекти мають бути спрямовані на потреби населення та отримання підтвердження, що їх реалізація забезпечить розвиток людського потенціалу. Підвищити ефективність соціального супроводження прийомних сімей та дитячих будинків сімейного типу фахівцями із соціальної допомоги відповідно до вимог чинного законодавства.

3. СТАН РОЗВИТКУ ІНФРАСТРУКТУРИ

3.1 Дорожня мережа і транспорт

Зовнішній та внутрішній транспортні зв'язки здійснюються залізничним і автомобільним транспортом. Снт Слобожанське розташоване на відстані 22 км від районного центру – м. Зміїв, до обласного центру – м. Харків – 52 км, примикає до села Лиман, на відстані в 2 км розташоване селище Донець, поруч залізнична станція Комсомольська. На території Слобожанської громади проходить ділянка Південної залізниці (39,8 км) із зупинками «Занки», «Слобожанське», «Будинок відпочинку» та «Донець». Частина транспортного попиту задовольняється електропоїздами приміського сполучення. Але технічний стан майже всіх вагонів електропоїздів незадовільний.

Так, відповідно до науково-дослідної роботи № 3207/20/111 «Обстеження стану розвитку інфраструктури територій населених пунктів Слобожанської селищної ради...» було проведено дослідження дорожньої та транспортної мережі Слобожанської громади. Нижче наведений аналіз з детальним описом, рисунками та таблицями.

Пішохідний руху в цілому організовано задовільно. Існуючі тротуари знаходяться у задовільному стані. Але є питання створення безпечного тротуару вздовж траси Р-78 у Лиманській селищній раді (траса пролягає по населеному пункту, багато пішоходів та велосипедистів рухаються по трасі в межах населеного пункту, в тому числі, діти, які прямують до школи та у зворотному напрямку). Облаштування пішохідних переходів у деяких населених пунктах потребує додаткових заходів із безпеки руху.

Громадський транспорт сьогодні відіграє визначальну роль у розвитку громади. Транспортний попит мешканців ОТГ задовольняється головним чином 6-ма приміськими автобусними маршрутами. На приміських маршрутах Харків-Слобожанське, Зміїв-Слобожанське, Харків-Скрипаї здійснюється достатня кількість рейсів. На майже всіх автобусних маршрутах, які пов'язують населені пункти у межах ОТГ, виконується недостатня кількість рейсів, особливо у вечірній час. Так за маршрутом Харків-Скрипаї останній автобус відправляється із міста Харків о 14.58, що зовсім не відповідає транспортним потребам мешканців с. Скрипаї. На приміських маршрутах переважно використовуються автобуси, які знаходяться у задовільному стані. Всі зупиночні пункти обладнані павільйонами, але деякі з них потребують поточного або капітального ремонту.

Дорожня мережа Слобожанської ОТГ складається із ділянки регіональної автомобільної дороги державного значення Р78 Харків – Зміїв – Балаклія – Гороховатка, та мережі автомобільних доріг місцевого значення (територіальних, районних і сільських). Схема дорожньої мережі Слобожанської громади представлена на рисунку 3.1. Регіональна автомобільна дорога державного значення Р78 Харків – Зміїв – Балаклія – Гороховатка має загальну протяжність 134,2 км. На території Слобожанської ОТГ розташована ділянка цієї дороги 16,6 км.

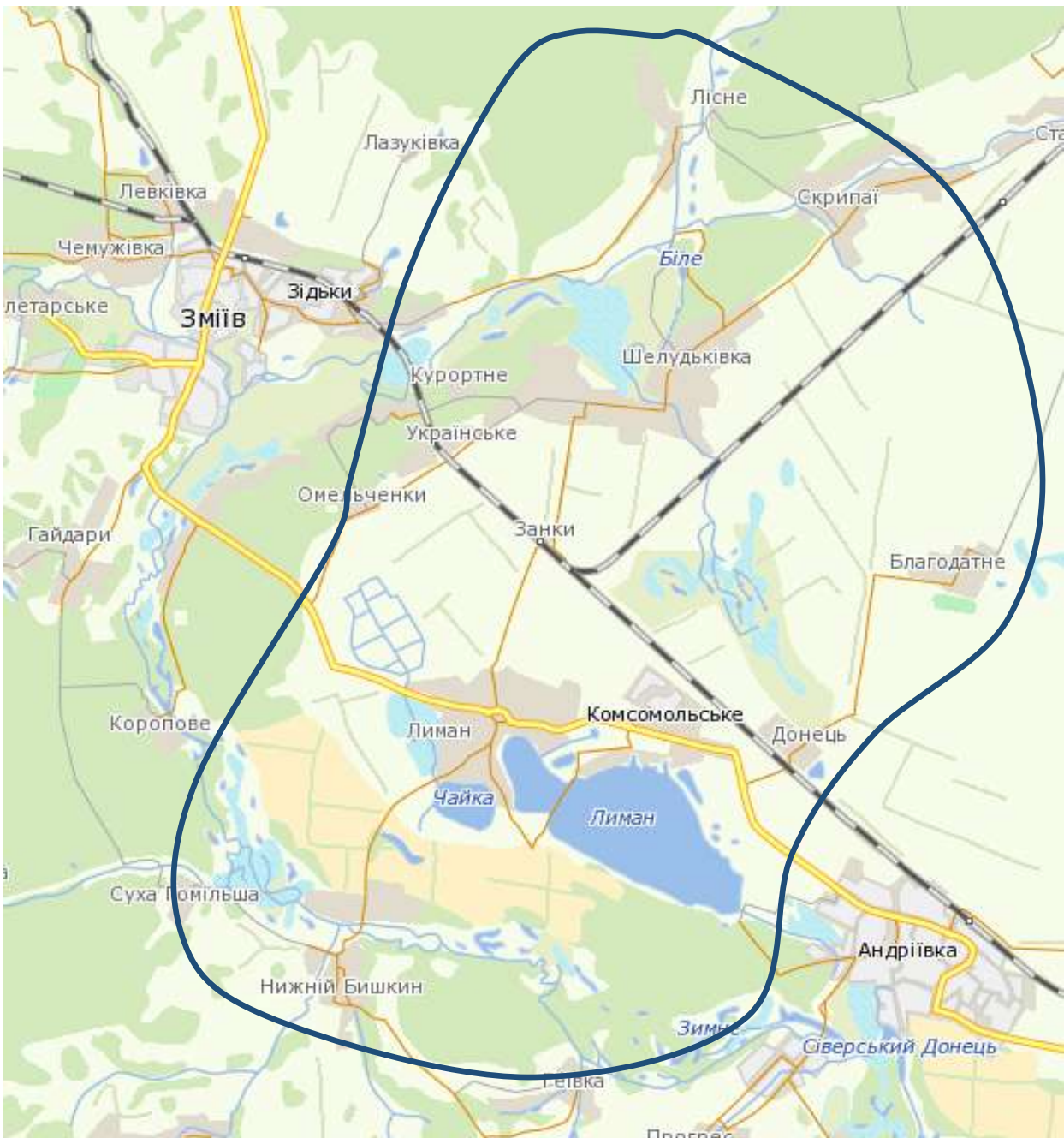

Рис. 3.1 – Схема дорожньої мережі Слобожанської громади

Рівень завантаження рухом ділянки автомобільної дороги Р78 Харків – Зміїв – Балаклія – Гороховатка на території Слобожанської ОТГ змінюється у діапазоні від низького до середнього. Збільшення інтенсивності руху на цій дорозі спостерігається у вихідні та передвихідні дні тижня.

Рівень завантаження рухом доріг місцевого значення – низький. Перевантажених рухом ділянок доріг не спостерігається. Але при виконанні дорожніх робіт виникають затримки руху на окремих ділянках.

В цілому, рівень розвитку дорожньої мережі Слобожанської ОТГ відповідає транспортному попиту мешканців. Всі населені пункти ОТГ мають під'їзні дороги з твердим покриттям.

Загальна протяжність дорожньої мережі в межах ОТГ становить 152,3 км, з них 108,1 км – з твердим покриттям, що складає 71 % (табл.3.1).

Таблиця 3.1 - Протяжність доріг Слобожанської громади

Громада	Комунальні дороги, км	В тому числі		Тротуари, км
		з твердим покриттям, км	грунтові дороги, км	
Слобожанська селищна рада (с.мт. Слобожанське, с-ще Донець, с-ще Благодатне)	12,7	12,7	-	11,1
Лиманська сільська рада (с. Лиман)	35,1	25,8	9,3	1,8
Нижньобишкінська сільська рада (с. Суха Гомільша, с. Нижній Бишкін, с. Черкаський Бишкін, с. Геївка)	25,4	16,5	9,8	-
Шелудьківська сільська рада (с.Шелудьківка)	28,2	5,9	22,3	1,1
Геніївська сільська рада (с. Геніївка, с. Українське, с. Занки, с. Дачне, с. Курортне)	27,6	0,43	27,175	2,3
Скрипаївська сільська рада (с. Скрипаї, с. Мохнач, с-ще Лісне)	13,1	9,8	3,3	-
Всього	142,1	71,13	71,875	16,3

У Слобожанській ОТГ питання перевезень учнів середніх шкіл в цілому вирішується. У більшості сільських рад шкільних автобусів вистачає і їх технічний стан задовільний. Але у Слобожанській, Геніївській та Нижньобишкінській сільських радах існують проблеми із перевезеннями школярів, спостерігається незадовільний стан шкільних автобусів.

Висновки. Існує необхідність максимізувати ефективно використання існуючого потенціалу транспортних зв'язків між центром громади та окремими селами. Більша половина вулиць та доріг вимагають капітального або поточного ремонту проїжджої частини. Більша частина мережі автомобільних доріг місцевого значення з твердим покриттям (загальна протяжність 71,13 км) перебуває у незадовільному стані та потребує капітального ремонту:

- дорога від с. Шелудьківка до с. Скрипаї;
- ділянка дороги від Балаклійського шосе до с-ще. Благодатне.
- дорога Зміїв – Мохнач;
- дорога Гнилиця – Бишкін;
- дорога Лиман-Бишкін;
- дорога по вул. Польовій та вул. Харківській у с. Шелудьківка;
- ділянка дороги від с. Нижній Бишкін - с. Геївка.

Особливу увагу також слід приділити ремонту доріг та забезпечити повноцінне та безпечне перевезення учнів шкільними автобусами.

3.2 Енергетичний сектор

На території Слобожанської громади розвинута система децентралізованого теплопостачання, працюють топкові на природному газі та на твердому паливі (пелети, дрова), вони здійснюють теплозабезпечення закладів культури, освіти та охорони здоров'я, населення та ін. Використання паливно-енергетичних ресурсів на потреби теплопостачання для дошкільних та шкільних закладів є не енергоефективним, тому що фактично відсутня термомодернізація будівель, не проведена заміна застарілих вікон та дверей або проведена частково; не модернізовані ІТП (індивідуальні теплові пункти).

Так, відповідно до науково-дослідної роботи № 3207/20/111 «Обстеження стану розвитку інфраструктури територій населених пунктів Слобожанської селищної ради...» було проведено дослідження енергетичного сектору Слобожанської громади. Аналіз енергетичного сектору показав, що головним недоліком існуючої системи теплопостачання є робота Зміївської ТЕЦ у диспетчерському режимі, що створює загрозу для мешканців Слобожанської ОТГ, яка полягає у припиненні теплопостачання у опалювальний період, що є неприпустимим. Тому для забезпечення енергетичної безпеки мешканців ОТГ є доцільною розробка та впровадження системи альтернативних джерел теплопостачання.

Основне споживання паливно-енергетичних ресурсів громади складається з житлово-комунальних потреб.

Позитивною стороною є наявність використання альтернативної енергії (електрична енергія) споживачами з остаточною генерацією електроенергії в мережу 230 кВт час.

Видатки на придбання енергоносіїв на території Слобожанської об'єднаної територіальної громади невпинно зростають внаслідок національних і світових тенденцій до підвищення цін на паливно-енергетичні ресурси та зростання споживання енергоресурсів кінцевими користувачами. Таким чином, проблема підвищення ефективності теплопостачання та зниження кількості споживання природного газу та твердого палива з кожним роком стає все більш актуальною для громади.

На території Слобожанської територіальної громади знаходяться: об'єднання співвласників багатоквартирних будинків, житлово-будівельні кооперативи, будинки комунального житлового фонду, тощо. Створення енерго- та ресурсоощадливої системи енергопостачання громади за рахунок створення ОСББ має бути стратегічною ціллю громади.

До основних проблем в галузі енергетики громади, які вимагають необхідного вирішення можна віднести: влаштування системи опалення будинку культури в с. Лиман; капітальний ремонт (у тому числі системи теплопостачання) ФАП с. Ч. Бишкін; ремонт АЗПСМ (у тому числі системи теплопостачання) в с. Нижній Бишкін по вул. Садова 32; капітальний ремонт

системи опалення Скрипаївської школи; оснащення системи опалення бібліотеки у с.Скрипаї.

Висновки. Першочерговим питанням для Слобожанської громади є підвищення енергоефективності системи теплопостачання для бюджетних установ, шляхом модернізації котелень із застарілим обладнанням; реконструкція теплових мереж та термомодернізація будівель, що дозволить знизити споживання паливно-енергетичних ресурсів (природного газу, твердого палива) і забезпечить зниження викидів парникових газів. Енергомодернізація будинків (за умови підтримки Слобожанською ОТГ процесів подальшого створення ОСББ) та процеси енергомодернізації, зокрема, проведення енергоаудиту комунального та житлового сектора, розробка комплексної програми енергомодернізації; утеплення та ремонт будинків, заміна вікон, а також енергомодернізація соціального житла; використання альтернативних видів теплозабезпечення комунальних закладів), введення посади енергоменеджера в бюджетних установах – це шлях громади до економії грошових ресурсів за рахунок заощадження витрат на енергоносії.

3.3 Аналіз системи електропостачання та освітлення

Електропостачання Слобожанської ОТГ здійснюється на основі ліцензії, наданої Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, по електричних мережах напругою від 110 до 0,4 кВ. Електричні мережі населених пунктів: смт. Слобожанське; селище Донець; селище Благодатне; с. Скрипаї; с. Мохнач; селище Лісне; с. Геніївка; с. Українське; с. Занки; с. Дачне; с. Курортне, що підпорядковуються АТ «Харківобленерго» охарактеризовані нижче (табл. 3.2).

Таблиця 3.2 – Характеристика електричних мереж Слобожанської ОТГ¹

Найменування об'єкту	Одиниця виміру	Кількість
1	2	3
Підстанції 110 кВ	од.	1
Підстанції 35 кВ	од.	2
Трансформаторні підстанції 6-10/0,4 кВ в тому числі потужність встановлених силових трансформаторів	од. кВА	57 17420
Кабельні лінії 6-10 кВ	км	12,782
Кабельні лінії 0,4 кВ	км	11,727
Усього кабельних ліній 0,4-10 кВ	км	24,509
Повітряні лінії 110 кВ (по ланцюгах)	км	51,49
Повітряні лінії 35 кВ (по ланцюгах)	км	14,209

¹ Див. звіт про виконання НДР за договором № 3207/20/111 від 25 червня 2020 р.

Повітряні лінії 6-10 кВ	км	96,071
Повітряні лінії 0,4 кВ	км	116,872
1	2	3
Усього повітряних ліній 0,4-110 кВ	км	278,642
Усього ліній електропередач 0,4-110 кВ	км	303,151

Варто відзначити, що близько 97 % силових трансформаторів мають термін використання більше 25 років, що значно збільшує ймовірність їх відмови в критичних ситуаціях, що негативно позначиться на стабільності роботи енергетичної системи в цілому.

Обсяг споживання електричної енергії мешканцями Слобожанської ОТГ протягом останніх п'яти років в середньому становить, 5 095 116 кВт·год, в т.ч. побутові споживачі – 4 881 342 кВт·год; юридичні особи (підприємства) – 213 774 кВт·год.

Визначення обсягів споживання на 96 % здійснюється з використанням однотарифної системи (двотарифний і трьотарифний облік використовується, відповідно, у 3 та 1 % випадків). Кількість особових рахунків станом на 01.07.2020 складає 6086 од.

Рівень використання альтернативної енергії на території Слобожанської ОТГ є надзвичайно низьким (її використовують лише 7 споживачів), але разом з тим, використання альтернативної енергетики є одним з перспективних напрямків удосконалення енергетичної системи Слобожанської ОТГ, що цілком узгоджується з Європейськими і світовими тенденціями в цій сфері.

Аналіз стану зовнішнього освітлення Слобожанської об'єднаної територіальної громади

Нижче наведені дані щодо зовнішнього освітлення у населених пунктах Слобожанської ОТГ (табл.3.3).

Таблиця 3.3 – Характеристика зовнішнього освітлення окремих населених пунктів Слобожанської ОТГ

Населений пункт	Кількість об'єктів освітлення	Кількість та тип джерел світла
с-ще. Донець	15	120, ДНаТ
с-ще Благодатне	8	53, світлодіод
с. Геніївка	4	257, світлодіод
с. Дачне	1	9, світлодіод
с. Українське	15	22, світлодіод

Станом на 1 серпня 2020 р. загальна кількість працюючих світлоточок зовнішнього освітлення в смт Слобожанське становить 784 од., з них 353 од. на квартальне освітлення.: ДНаТ – 598 од., світлодіодні джерела світла – 186 од.

Використовуються джерела світла з наступною потужністю ДНаТ – 70 Вт, LED – 60, 120 Вт. Термін використання світильників становить 12000-15000 годин. Технічне обслуговування здійснюється щорічно.

Для контролювання системи вуличного освітлення використовують фотореле.

Для обліку електроенергії використовується єдиний тариф, що встановлюється щомісячно.

Обсяг споживання електроенергії населеними пунктами Слобожанської селищної ради у 2019 р. становив 298 846 кВт*год. При цьому, на потреби зовнішнього освітлення було витрачено електроенергії загальною вартістю 770,873 тис. грн.

Таким чином, враховуючи розмір та кількість населених пунктів можна вважати, що система зовнішнього освітлення потребує розширення та удосконалення з урахуванням забезпечення енергоефективності цієї системи. Для цього рекомендується: а) поступова заміна світильників; заміна пускорегулюючої апаратури; використання автоматичного керування освітленням.

Впровадження означених заходів дозволить значно скоротити обсяги споживання енергії з одночасним підвищенням якості надання послуг з енергозабезпечення та зовнішнього освітлення.

Висновки. За результатами аналізу систем зовнішнього освітлення Слобожанської ОТГ можна констатувати недостатність зовнішнього освітлення (що стосується вулиць та місць громадського харчування). Проблеми ускладнюються поступовим зростанням тарифів, що приводить до значного зростання витрат на зовнішнє освітлення. Одним із шляхів вирішення цієї проблеми є підвищення енергоефективності системи зовнішнього освітлення (що передбачає поступову заміну світильників на більш сучасні, світлодіодні). За результатами попереднього аналізу встановлено, що смт Слобожанське, селище Донець, та селище Благодатне найбільше потребують заміни світильників на енергоефективні. До того ж, в с. Скрипаї необхідно забезпечити належне освітлення вул. Зарічної та встановити додаткові точки освітлення в с. Мохнач. Також освітлення потребує і вул. Пісчана в с. Шелудьківка.

Крім того, необхідно звернути особливу увагу на заміну наявної пускорегулюючої апаратури, що забезпечує керування освітленням в автоматичному режимі.

3.4 Система водопостачання та водовідведення

Технічні характеристики систем водопостачання та водовідведення Слобожанської ОТГ характеризуються аналогічними параметрами, що дозволяє в повній мірі врахувати місцеві потреби у послугах цього виду.

Як правило, для водовідведення використовують роздільні каналізаційні системи. Очищення стічних вод проводиться за стандартним алгоритмом, що передбачає: попередню обробку (пропуск через сита і решітки, пісколовки і видалення жиру), первинну обробку (відстоювання), вторинну обробку (біологічну очистку) та обробку мулу. Зниження

господарської активності промислових підприємств полегшує очищення стічних вод.

При цьому системи водопостачання мають надлишкову потужність, оскільки вони проектувалися за умов повноцінного функціонування промислових підприємств. Крім того, попит на воду повільно знижується через демографічні та інші фактори.

Для Слобожанської ОТГ притаманні наступні види вуличних приймачів стічних вод - пристрої для прийому виробничих стічних вод (лотки, трапи, приймальні решітки, прямки, воронки тощо); водостічні воронки, що призначені для збору і відведення з даху дощових або талих вод. Однак для більшості населених пунктів Слобожанської ОТГ, які не мають каналізаційної інфраструктури дані приймачі відсутні. А стічні води скидаються жителями до стічних ям, або просто в ґрунт хаотично, що потребує відповідного доопрацювання.

Аналогічною є ситуація і з сільськогосподарськими підприємствами, які на разі не мають відповідної інфраструктури для водопостачання і водовідведення.

Основна кількість стічних вод Слобожанської ОТГ скидається на очисні споруди Зміївської теплової електростанції, які були реконструйовані в 1986 році і мають повний набір обладнання з аеротенками.

Однак, інженерні мережі та обладнання необхідне для водопостачання та водовідведення є фізично зношеним і потребує модернізації. Термін корисного використання каналізаційних мереж становить близько 30 р. Варто відзначити, що труби поступово замінюються на пластикові на окремих ділянках мережі, але цей процес уповільнюється через хронічну нестачу фінансових коштів. Термінової заміни потребують близько 18 % інженерних мереж системи водопостачання.

Прилади обліку води отримали досить широке розповсюдження, але на деяких підприємствах вони все ще не встановлені. Крім того, існує проблема контролю точності цих приладів, які необхідно калібрувати у спеціалізованих майстернях, для чого не завжди є реальна можливість. Така ситуація приводить до заниження фактичних обсягів споживання води на підприємствах.

Таким чином, системи водопостачання та водовідведення Слобожанської ОТГ потребують масштабної модернізації для оновлення інженерних мереж і підвищення безпеки їх використання в процесі надання послуг ЖКГ.

Основні проблеми системи водопостачання та водовідведення

Система водопостачання та водовідведення Слобожанської ОТГ охоплює усі населені пункти що входять до її складу. У переважній більшості випадків забезпечення домогосподарств водою здійснюється з використанням свердловин, які досить розповсюджені серед населення.

Централізоване водопостачання використовується території усього смт Слобожанське.

Однією з ключових проблем Слобожанської ОТГ в сфері надання послуг з водопостачання та водовідведення є необхідність проведення масштабних відновлювальних робіт для покращення стану відповідних інженерних об'єктів, а саме: інвентаризації, аналізу техніко-технологічного стану, визначення морального та матеріального зносу основних засобів та визначення вартості обслуговування мереж теплопостачання, водопостачання та водовідведення смт Слобожанське, а також отримання висновку про стан та вартість відновлювальних робіт. Зокрема:

а) в аварійному стані знаходяться каналізаційні колектори по вул. Лермонтова та частині вул. Спортивна в смт Слобожанське, які потребують термінового ремонту або заміни;

б) с. Лиман потребує добудови водопроводу (вул. 8 березня, вул. Космічна, вул. Єгорівська, вул. Хуторянська, вул. Лермонтова, вул. Шкільна і вул. Дружби);

в) викликає занепокоєння критичний стан системи водопостачання та водовідведення с. Шелудьківка, що ускладнює надання послуг ЖКГ у цьому населеному пункті;

г) критичною також є ситуація у селищі Благодатне, де мешканці не забезпечені питною водою;

д) система водопостачання селища Донець має надмірні потужності, що пов'язано з особливостями проектування і приводить до нераціонального використання наявних ресурсів, а також знаходиться в критичному стані.

Висновки. Основною проблемою у сфері водопостачання та водовідведення Слобожанської ОТГ є зношеність мереж, які мають значний строк експлуатації (включно з насосним обладнанням артезіанських свердловин). Для вирішення проблеми необхідні масштабні інвестиції, здійснення яких ускладнюється через відсутність необхідних коштів. Крім того, має місце нераціональне використання ресурсів через надмірну потужність системи водопостачання та водовідведення у деяких населених пунктах Слобожанської ОТГ.

Найбільш гостро питання водопостачання та водовідведення постають у смт Слобожанське, с. Лиман, с. Шелудьківка, селищі Благодатне, а також селищі Донець. Серед найбільш гострих питань наступні:

- розробка та впровадження заходів з забезпечення питною водою мешканців селища Благодатне;

- підпорядкованість систем водопостачання та водовідведення смт Слобожанське ТЕС ПАТ "Центренерго" що не завжди може забезпечити їх обслуговування на високому рівні;

- необхідність реконструкції водопроводу селища Донець;
- необхідність проведення інвентаризації виробничих потужностей систем водопостачання та водовідведення, з аналізом техніко-технологічного стану, визначенням рівнів морального та матеріального зносу мереж та інших об'єктів, визначенням витрат на їх обслуговування, та здійснення ремонтних робіт;
- здійснення капітального ремонту або реконструкції каналізаційних колекторів по вул. Лермонтова та частині вул. Спортивна в смт Слобожанське;
- добудування водопроводу у с. Лиман (вул. 8 березня, вул. Космічна, вул. Єгорівська, вул. Хуторянська, вул. Лермонтова, вул. Шкільна і вул. Дружби);
- здійснення капітального ремонту або реконструкції мереж водопостачання та водовідведення, які забезпечують потреби соціальної сфери у с. Шелудьківка.

Для підвищення якості надання послуг із водопостачання та водовідведення Слобожанській ОТГ рекомендується:

- реконструкція мережі водопостачання;
- оптимізація систем водопостачання;
- поточний ремонт водопровідних мереж і оглядових каналізаційних колодязів;
- технічне обслуговування об'єктів водопровідно-каналізаційного господарства;
- підвищення кількості свердловин з якісною питною водою;
- розробка і будівництво систем водовідведення стічних вод.

Для системи водопостачання та каналізації Слобожанської ОТГ характерна наявність надійної, але зношеної інфраструктури, яка потребує масштабної модернізації.

4. РІВЕНЬ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ СЛОБОЖАНСЬКОЇ ОТГ

4.1 Освіта

Забезпечення належного рівня освіти та прогрес у цій сфері є одним з пріоритетних напрямків розвитку територіальних утворень. Освіта на території Слобожанської ОТГ забезпечується функціонуванням загальноосвітніх шкіл, ліцеїв, а також закладів дошкільної освіти. Станом на 2020 р. склад закладів освіти селищних (сільських) рад був таким (рис. 4.1).

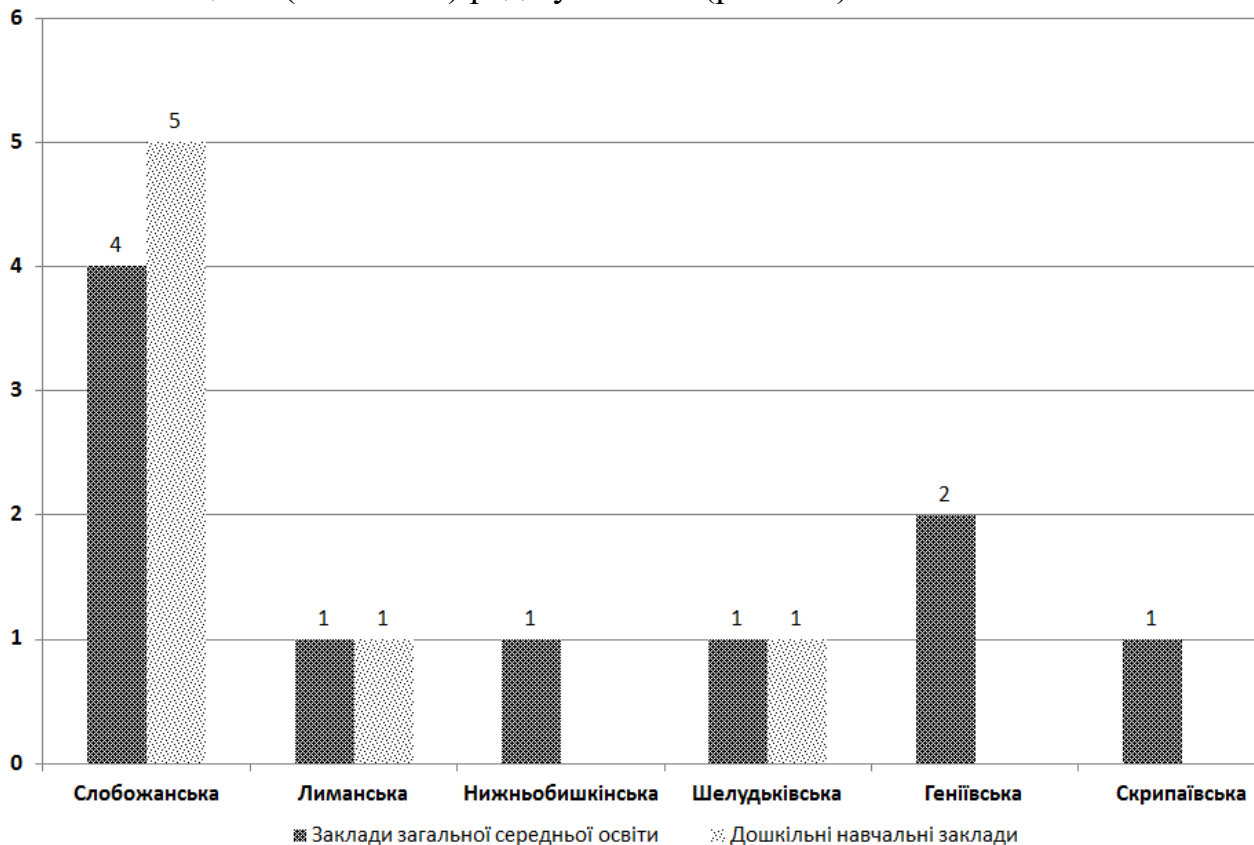

Рис. 4.1 – Склад закладів освіти Слобожанської ОТГ, 2020 р., од.

Як бачимо, найбільше закладів освіти розташовано у СМТ Слобожанське, що обумовлено статусом цього населеного пункту та кількістю населення. Загалом, забезпечення закладами освіти у цьому населеному пункті є задовільним.

Разом з тим, існують проблеми у цій сфері через відсутність закладів дошкільної освіти на території Нижньобишкінської, Геніївської та Скрипаївської сільських рад, сукупне населення яких становить 6388 осіб (що становить п'яту частину населення Слобожанської ОТГ).

Оскільки наявність навчальних закладів не характеризує належним чином умови для надання освітніх послуг, необхідно проаналізувати заповнюваність учнями та дітьми дошкільного віку закладів освіти для кожної з селищних (сільських рад). Зокрема, необхідно розглянути питання про об'єднання ЗДО

№3 та ЗДО № 4 (Слобожанська селищна рада), бо рівень їх наповнюваності за попереднім звітом становить, відповідно, 1,74 та 0,65. У разі об'єднання показник наповнюваності наближається до 1 і становить 0,977

Результати аналізу свідчать, що заповнюваність закладами середньої освіти населених пунктів Лиманської та Нижньобишкінської селищних рад є доволі низькою, що вказує на необхідність розгляду питання про об'єднання закладів загальної середньої освіти для забезпечення більш раціонального використання наявних ресурсів Слобожанської ОТГ (те саме стосується навчальних закладів селища Благодатне та селища Донець).

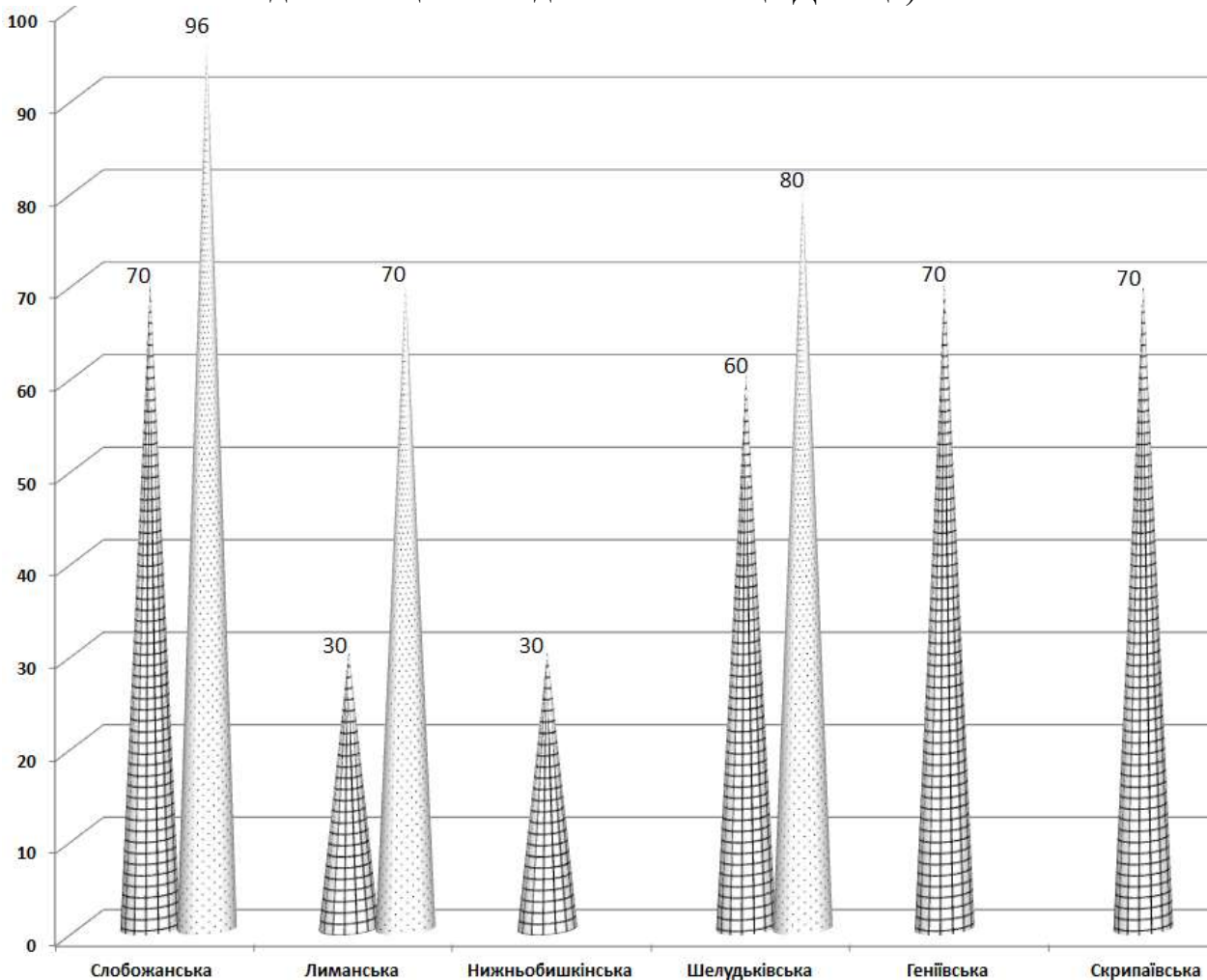

Рис. 4.2 – Заповнюваність учнями та дітьми дошкільного віку закладів освіти Слобожанської ОТГ, 2020 р., %

З огляду на демографічні тенденції останніх років, значне зростання чисельності учнів є досить проблематичним. До того ж, цілком природним є прагнення громадян забезпечити освіту власних дітей у школах, що розташовані у районних та обласних центрах (що пояснює високі показники Слобожанської селищної ради).

Також, позитивним явищем можна вважати досить високі показники заповнюваності закладів дошкільної освіти Шелудьківської сільської ради. Однак, такі результати можуть пояснюватися незначною кількістю місць у цих закладах.

Важливим чинником якості освіти є забезпеченість закладів освіти вчителями та вихователями (за умов їх високої кваліфікації, необхідного досвіду роботи і т. ін.). Нижче наведено показники забезпеченості вчителями та вихователями закладів освіти Слобожанської ОТГ (рис. 4.3).

Найбільші показники забезпеченості демонструють Геніївська та Скрипаївська сільські ради, що пояснюється порівняно незначною кількістю населення. Як вже зазначалося, головною проблемою цих сільських рад є відсутність закладів дошкільної освіти у населених пунктах. Найкращі показники, що характеризують стан дошкільної освіти, традиційно демонструє Слобожанська селищна рада.

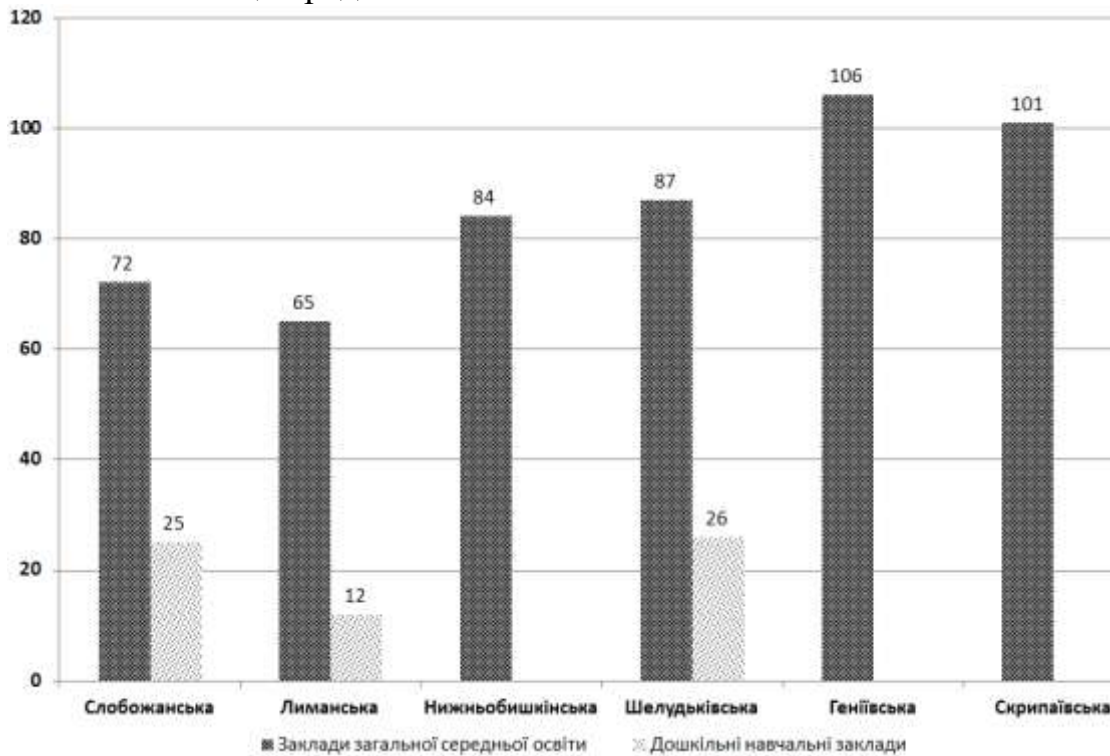

Рис. 4.3 – Забезпеченість населених пунктів Слобожанської ОТГ працівниками освіти, 2020 р., осіб на 10 тис. населення

Висновки. Найбільш важливими проблемами, пов'язаними із наданням освітніх послуг у населених пунктах Слобожанської ОТГ є такі:

По-перше, відсутність належних умов для отримання дошкільної освіти на території трьох з шести селищних (сільських) рад – Нижньобишкінської, Геніївської та Скрипаївської. Така ситуація ускладнює процес виховання дітей і має вирішуватися з урахуванням кількості дітей та можливостей місцевих бюджетів.

По-друге, низька заповнюваність закладів загальної середньої освіти може служити підставою для їх реорганізації у майбутньому. Зокрема, об'єднання потребують: а) заклади дошкільної освіти № 3 та №4 (через надлишкову кількість дітей у першому з них, і недостатню – у другому – у разі об'єднання кількість місць приблизно відповідає кількості дітей); б) заклади

середньої освіти населених пунктів Лиманської та Нижньобишкінської селищних рад, а також середні школи селищ Благодатне та Донець).

По-третє, зараз технічний стан будівель де розташовані заклади освіти є задовільним, але з часом ці будівлі потребуватимуть проведення капітального ремонту.

Для покращення ситуації рекомендується:

1. Розглянути можливість будівництва або оренди приміщень для розташування закладів дошкільної освіти на території населених пунктів Нижньобишкінської, Геніївської та Скрипаївської селищних (сільських рад)
2. Реорганізувати заклади загальної середньої освіти що відзначаються низьким рівнем заповнюваності.
3. Періодично оцінювати технічний стан будівель де розташовані заклади освіти для проведення своєчасного капітального ремонту.

4.2 Культура

Розвиток культури на рівні ОТГ позитивно впливає на формування цінностей особистості та сприяє підвищенню її інтелектуальних здібностей. Тому розвиток культури є одним з найважливіших завдань. До культурних закладів, що функціонують на території Слобожанської ОТГ відносяться будинки культури, музеї, сільські клуби та бібліотеки.

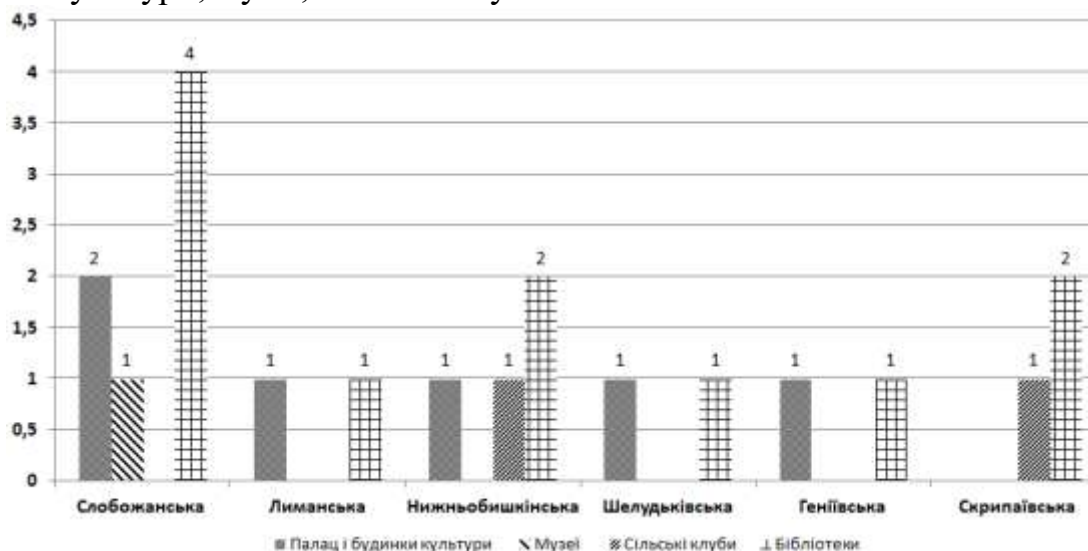

Рис. 4.4 – Склад закладів культури селищних (сільських) рад Слобожанської ОТГ за видами, 2020 р., од.

Як бачимо, у складі закладів культури переважають бібліотеки, що функціонують на території усіх селищних (сільських рад). Разом з тим, музей є лише на території Слобожанської селищної ради, що пояснюється потребами мешканців, кількістю населення а також відмінностями в організації діяльності закладів культури різних видів. Будинки культури також є досить розповсюдженими, бо традиція їх зведення та використання склалася історично. Негативними явищами та проблемами організації культурної

діяльності можна вважати відсутність закладів культури певних видів на території деяких селищних (сільських) рад (наприклад, Скрипаївська сільська рада не має власного будинку культури); а також той факт, що деякі заклади культури знаходяться в аварійному стані. До таких варто віднести, насамперед, сільський клуб та бібліотеку в с. Мохнач, а також сільські клуби в селищах Донець та Благодатне.

Для аналізу функціонування закладів культури Слобожанської ОТГ необхідно визначити максимальну кількість відвідувачів закладів культури та кількість музеїв та бібліотек у розрахунку на 100 мешканців. Такий вибір закладів культури для останнього показника пояснюється тим, що відвідування музеїв та бібліотек сприяє отриманню нових знань, тоді як інші заклади культури виконують розважальні функції. Результати розрахунків згаданих показників представлені нижче (рис.4.5).

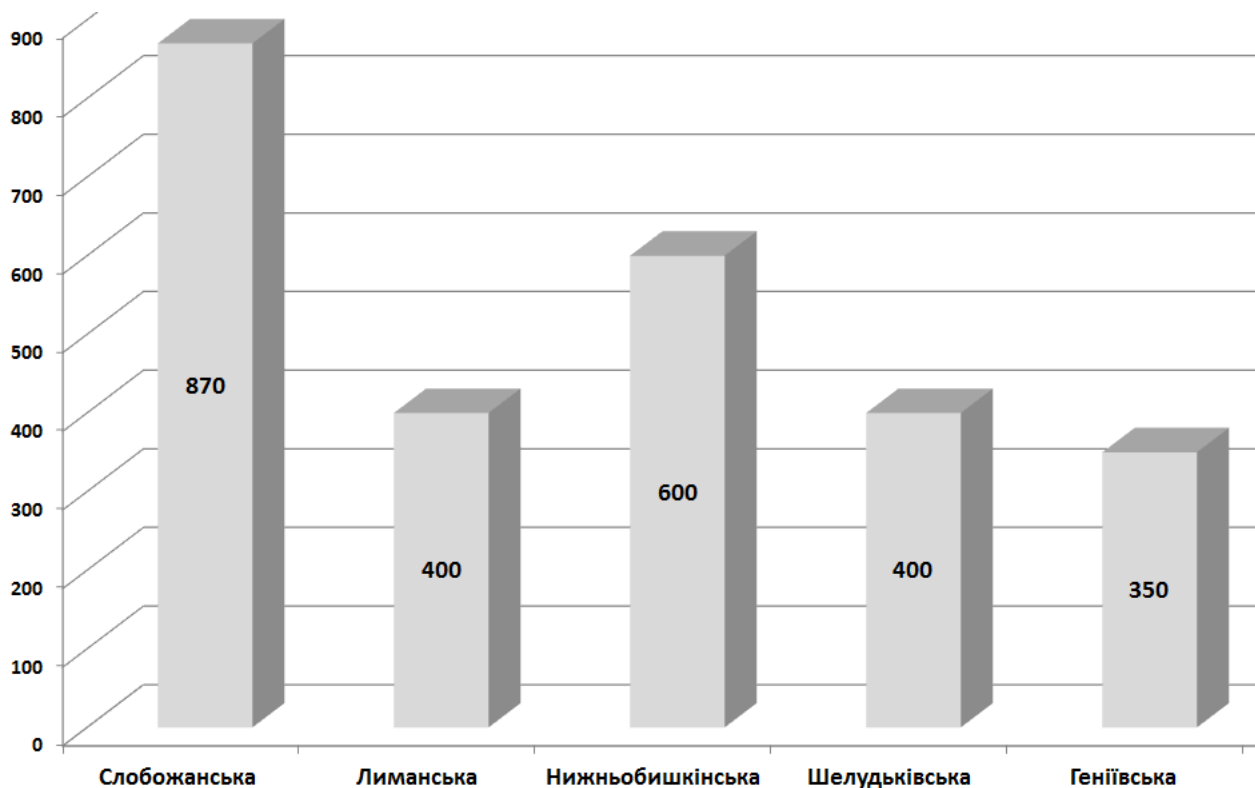

Рис.4.5 – Максимальна кількість відвідувачів закладів культури на території селищних (сільських) рад Слобожанської ОТГ, осіб

Результати розрахунків свідчать, що найкращі показники має Нижньобишкінська сільська рада, що обумовлено такими чинниками як: порівняно незначна кількість населення, можливість прийняти значну кількість відвідувачів до клубу та будинку культури (до клубу або будинку культури може прийти, фактично, кожен другий мешканець населених пунктів сільської ради). Крім того, на відміну від інших сільських рад, Нижньобишкінська має дві бібліотеки.

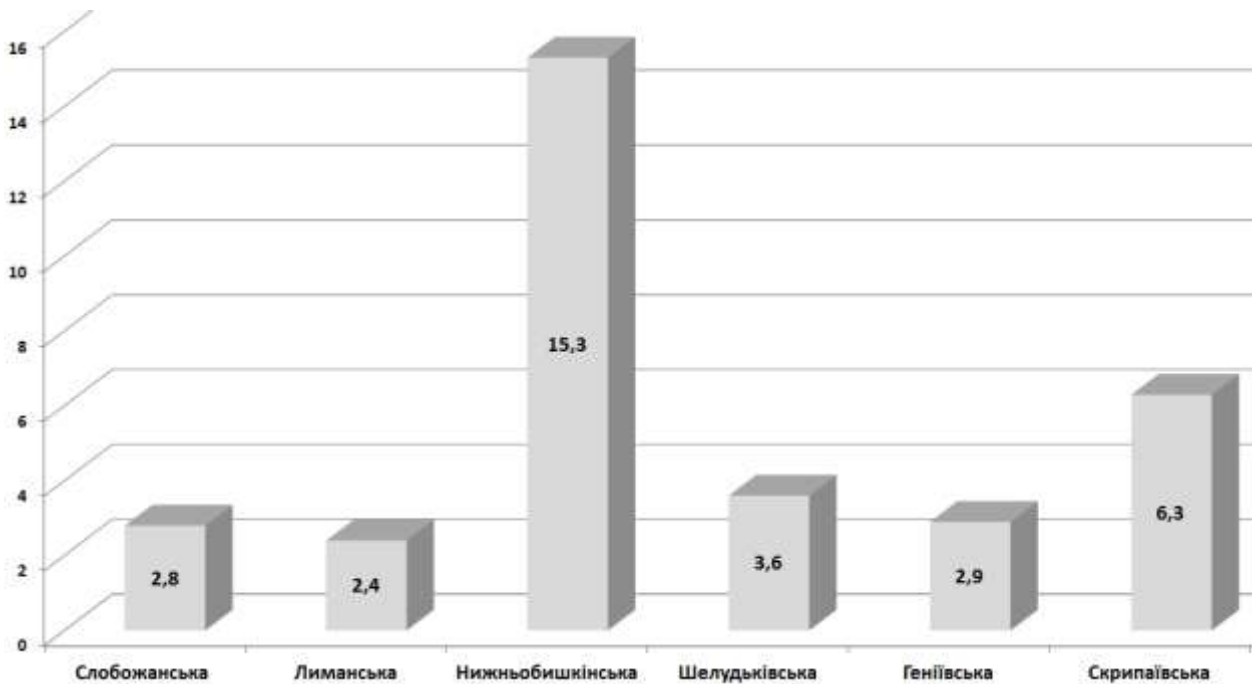

Рис. 4.6 – Кількість музеїв та бібліотек у розрахунку на 100 мешканців на території населених пунктів селищних (сільських) рад Слобожанської ОТГ, од. на 100 мешканців

Висновки. На основі аналізу показників, що відображають функціонування закладів культури на території населених пунктів Слобожанської ОТГ, варто сформулювати такі висновки:

1. Селищні (сільські) ради найкраще забезпечені бібліотеками та сільськими клубами, а потреба у інших закладах культури визначається кількістю та потребами населення.

2. Деякі будівлі в яких розташовані заклади культури знаходяться в аварійному стані і потребують капітального ремонту за рахунок бюджетних коштів або надходжень з інших джерел (особливо це стосується будівель у с. Мохнач, а також тих, де розташовані сільські клуби у селищах Донець та Благодатне).

3. Високі показники максимальної кількості відвідувачів та кількості музеїв та бібліотек у розрахунку на 100 мешканців, розраховані для Нижньобишкінської сільської ради пояснюються порівняно незначною кількістю мешканців та наявністю двох бібліотек. Вказані показники інших селищних (сільських) рад також потребують покращення.

За результатами проведено аналізу рекомендується:

а) проводити періодичний моніторинг технічного стану будівель де розташовані об'єкти культури;

б) рішення про відкриття закладів культури приймати на основі аналізу потреб та очікувань мешканців населених пунктів, що розташовані на території Слобожанської ОТГ (з цією метою варто організувати проведення відповідних опитувань);

в) залучити громадські організації для фінансової підтримки процесів оновлення будівель де розташовано заклади культури.

4.3 Охорона здоров'я

Розвиток медицини на рівні територіальних утворень є надзвичайно важливим стратегічним завданням, особливо враховуючи сучасну епідеміологічну ситуацію. Медицина на території Слобожанської ОТГ представлена різними закладами, серед яких лікарня, амбулаторії та фельдшерські пункти. Склад медичних закладів Слобожанської ОТГ представлений нижче (рис. 4.7).

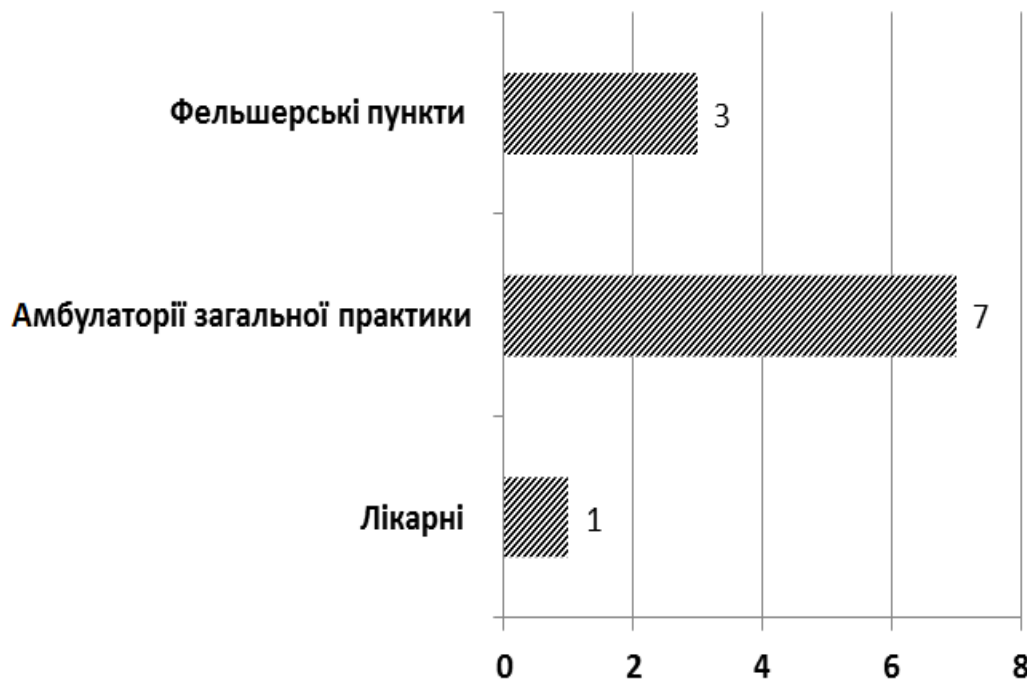

Рис. 4.7 – Склад медичних закладів Слобожанської ОТГ, 2020 р., од.

Для отримання більш повного уявлення про наявність медичних закладів на території Слобожанської ОТГ, необхідно надати їх розподіл в розрізі селищних (сільських) рад (рис. 4.8).

Як бачимо, можливість стаціонарного медичного обслуговування реалізовано лише у центральному населеному пункті Слобожанської ОТГ. До того ж, на території деяких селищних (сільських) рад відсутні фельдшерські пункти.

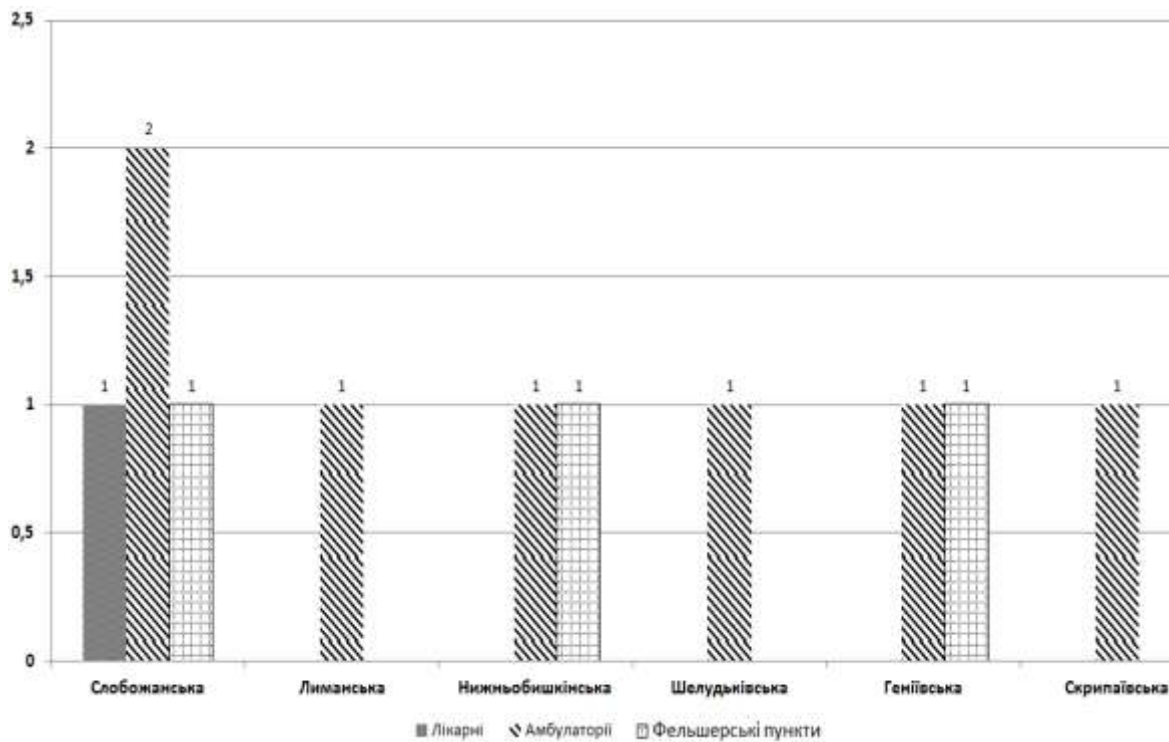

Рис. 4.8 – Медичні заклади селищних (сільських) рад Слобожанської ОТГ, 2020 р., од.

Більше того, детальний аналіз говорить про те, що у таких населених пунктах як: с. Геївка, с. Дачне, с. Курортне, с-ще Лісне та с. Суха Гомільша медичні заклади відсутні взагалі. Разом з тим, найкраще надання медичних послуг організоване у населених пунктах Слобожанської селищної ради – усі вони мають на своїй території медичні заклади різних видів.

Далі переходимо до аналізу технічного стану будівель де медичні розміщені заклади (табл. 4.1).

Таблиця 4.1 – Технічний стан будівель медичних закладів²

Селищна або сільська рада	Технічний стан			
	Задовільний	Потрібен кап. ремонт	Аварійний	Орендоване приміщення
Слобожанська	2	1		1
Лиманська	1			
Нижньобишкінська	2			
Шелудьківська			1	
Геніївська	2			
Скрипаївська	1			
Всього	8	1	1	1

² Див. Звіт про виконання НДР за договором № 3205/20/109 від 25.06.2020 р.

За інформацією з офіційних джерел відомо що стан більшості будівель є задовільним, але лікарня Слобожанської селищної ради потребує капітального ремонту, а один з медичних закладів взагалі не має власного приміщення. Складною також є ситуація з Шелудьківською сільською радою, на території якої знаходиться амбулаторія загальної практики, приміщення якої знаходиться в аварійному стані. Таким чином, проблема покращення технічного стану будівель де знаходяться медичні заклади з часом набуває неабиякої актуальності і потребує термінового вирішення.

Для аналізу стану медичного обслуговування на території Слобожанської ОТГ необхідно визначити декілька ключових показників, а саме забезпеченість населення медичними працівниками та кількість пацієнтів на одного медичного працівника. Останній з показників характеризує навантаження на медичного працівника і його високі значення свідчать про можливе зниження якості обслуговування пацієнтів з об'єктивних причин (наприклад, втрата концентрації та ін.).

Для забезпечення наочності інформації її краще представити у графічному вигляді (рис.4.9). Усі наведені дані характеризують 2020 р. Найвища забезпеченість центру Слобожанської ОТГ пояснюється наявністю лікарні зі значною кількістю кваліфікованого персоналу (чого не можна сказати про інші населені пункти).

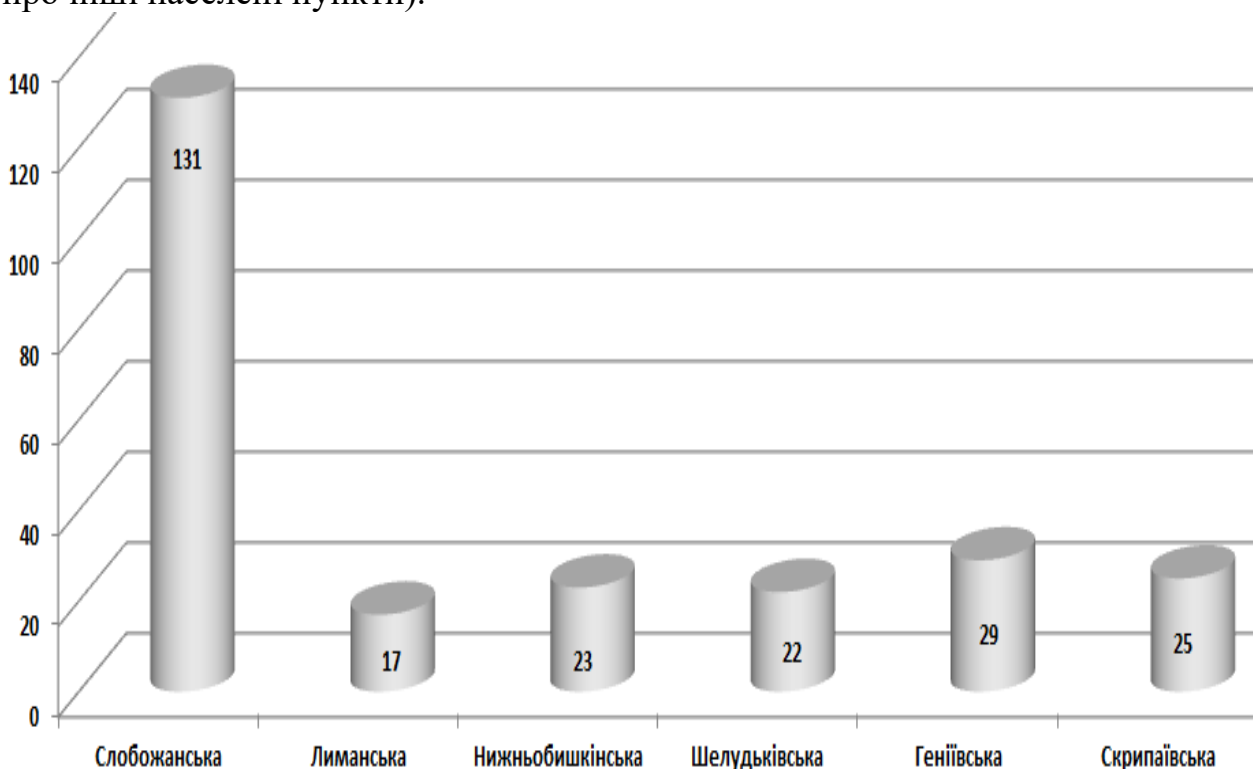

Рис. 4.9 – Забезпеченість медичним персоналом селищних (сільських) рад Слобожанської ОТГ, осіб на 10 тис. населення, 2020 р.

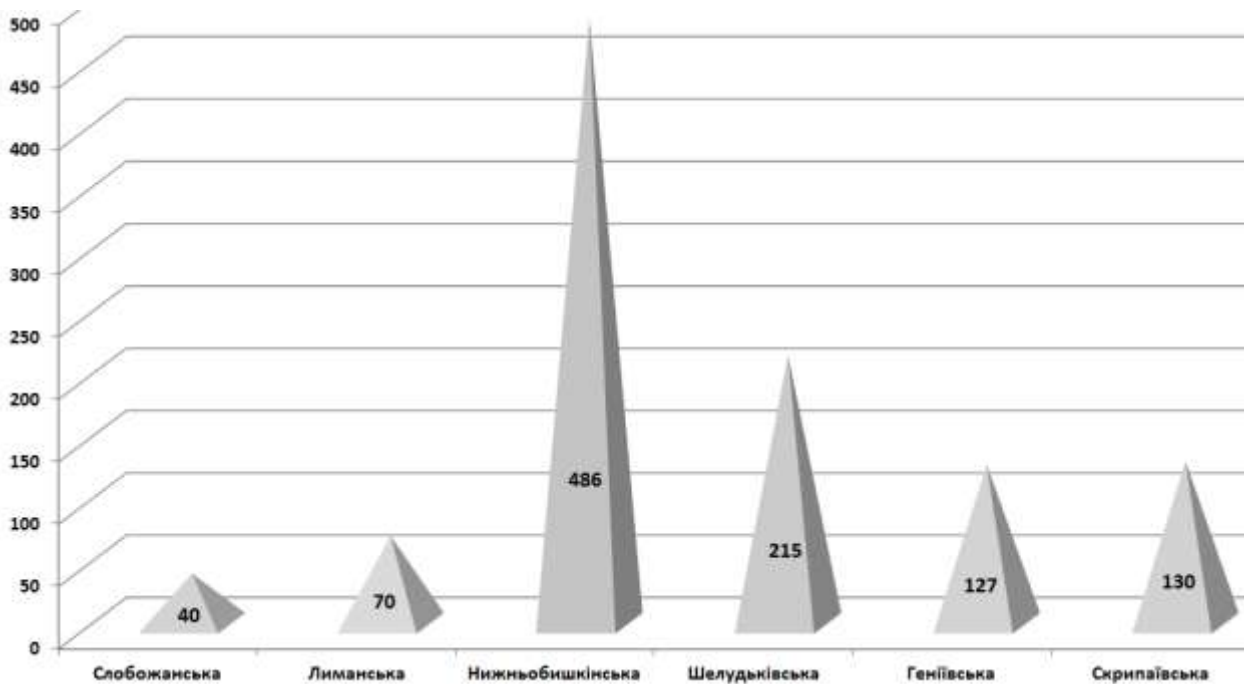

Рис. 4.10 – Кількість пацієнтів на одного медичного працівника, осіб, 2020 р.

Разом з тим, навантаження на одного медичного працівника для Слобожанської селищної ради є найнижчим з цих же причин, що також вказує на кращі умови медичного обслуговування населення порівняно з іншими селищними (сільськими) радами.

Висновки. За результатами аналізу стану медицини на території Слобожанської ОТГ можна відзначити наявність таких проблем, що потребують невідкладного вирішення:

1. Кількість медичних закладів є недостатньою, бо у населених пунктах с. Геївка, с. Дачне, с. Курортне, с-ще Лісне та с. Суха Гомільша вони відсутні взагалі, що ускладнює умови життя людей.

2. Приміщення де розташовані медичні заклади потребують ремонту та нового будівництва. Лікарня Слобожанської селищної ради, і амбулаторія загальної практики Нижньобишкінської сільської ради потребують капітального ремонту. В с. Шелудьківка є необхідність будівництва амбулаторії ЗПСМ.

3. Переважна більшість селищних (сільських) рад характеризується низькою забезпеченістю медичним персоналом, внаслідок чого навантаження на одного працівника є досить високим (що особливо помітно на прикладі Нижньобишкінської та Шелудьківської сільських рад).

Для покращення ситуації рекомендується:

По-перше, виділити кошти на капітальний ремонт приміщень де розташовані медичні заклади.

По-друге, збільшити кількість медичного персоналу амбулаторії Нижньобишкінської сільської ради, залучивши нових працівників на конкурсних засадах.

По-третє, розглянути можливість організації роботи медичних закладів у населених пунктах що їх не мають (медичні заклади відкриваються у тимчасово орендованих приміщеннях, а пріоритет надається населеному пункту з найбільшою кількістю населення серед тих, що не мають медичних закладів).

По-четверте, здійснити закупівлю сучасного медичного обладнання Слобожанської районної лікарні на заміну застарілому, а також нового для розширення спектру медичних послуг, що надаються.

По-п'яте, у зв'язку з ускладненням епідеміологічної ситуації виділити кошти на закупівлю апаратів ШВЛ та іншого необхідного обладнання.

4.4 Економічна складова розвитку

Головною умовою сталого розвитку громади є досягнення ринкової рівноваги, тобто такої симетричності процесів, що збалансовує деструкцію і відновлення, розпад і з'єднання, розподіл і інтеграцію. Економічна складова розвитку Слобожанської громади характеризує її економічну активність. Так, на території громади розвинена сільськогосподарська галузь та промисловість.

Промисловість району представлена різними видами діяльності, провідними з яких є: виробництво харчових продуктів, будівельних металевих конструкцій, радіаторів і котлів центрального опалення, постачання електроенергії тощо. За 2019 рік підприємствами району реалізовано продукції (товарів, послуг) без ПДВ та акцизу на загальну суму 5526 млн. грн., що становить 3,0 % від загального обсягу реалізованої промислової продукції по області (у 2018 році – 4188,2 млн. грн.). Також підприємства району здійснювали експортні та імпорتنі операції. Зовнішньоторговельний оборот Зміївського району за січень-вересень 2019 року склав 116 млн. 508 тис. грн.

Таблиця 4.2 – Промислові підприємства, зареєстровані на території смт. Слобожанське, одиниць

Назва підприємства	Вид економічної діяльності	Кількість працюючих
1	2	3
ВАТ “Дослідний електромонтажний завод”	Виробництво електророзподільчої та контрольної апаратури	118
Зміївська ТЕС ПАТ “Центрэнерго”	Виробництво електроенергії	2861
ЗАТ “Завод Елокс”	Виробництво електророзподільчої та контрольної апаратури	100
ВАТ ЗЕМЗ “Зміївметалосервіс”	Холодне штампування та гнуття	35
Фірма «Дельта-С «ЛТД»	Ремонт електричного обладнання	Інформація відсутня
ТОВ «Завод Геомакс»	Будівельні роботи, виробництво будівельних матеріалів	Інформація відсутня
Складська база ТОВ «Нафта – Україна» ЛТД	Прийом, збереження та відправлення будівельних та інших матеріалів замовника	Інформація відсутня
ТОВ «Ісма – Екопром»	Виробництво інших основних органічних хімічних речовин	Інформація відсутня
ТОВ «Завод «Енергостіл»	Виробництво інших готових металевих виробів, н. в. і. у. (основний)	Інформація відсутня

Основними товарами, які експортувались провідними підприємствами району за межі України, були котли опалювальні, пиломатеріали, комплектуючі до надувних човнів, проходки електричні герметичні.

В таблиці 4.2 наведений перелік промислових підприємств Слобожанської селищної ради станом на 03.08.2020 р. Всі промислові підприємства Слобожанської селищної ради розташовані в смт. Слобожанське, яке підпорядковуються Слобожанській селищній раді. Варто зазначити, що всі промислові підприємства Слобожанської селищної ради зосереджені лише в одній Слобожанській селищній раді, а в інших сільських радах відсутні.

Всього в громаді знаходиться 9 промислових підприємств серед яких і Зміївська ТЕС ПАТ «Центренерго» де працює 2861 чол. До її складу входять три теплові електростанції – Вуглегірська, Зміївська та Трипільська.

4.5 Сільське господарство

Важливу роль у Слобожанській ОТГ відіграють сільськогосподарські підприємства. Історично склалося, що провідною галуззю економіки району було і залишається сільське господарство. В центрі уваги району постійно перебуває виробництво зерна, овочів та м'ясо-молочної продукції.

Район, який розглядається, є одним із найбільш потужних агропромислових районів Харківської області спеціалізується на виробництві сільськогосподарської продукції. 73,74 тис. га його площі займають сільськогосподарські угіддя, у тому числі рілля – 53,3 тис. га. В таблиці 4.3 представлено перелік сільськогосподарських підприємств, зареєстрованих на території Слобожанської селищної ради.

Таблиця 4.3 – Сільськогосподарські підприємства, зареєстровані на території смт. Слобожанське, одиниць

Розташування	Селищна або сільська рада	Назва підприємства
1	2	3
с-ще Благодатне	Слобожанська селищна рада	ДП “Благодатне”
с-ще Донець		ФГ “АРГО-2007”
сел. Слобожанське		ФГ “Шебелинське”
		ПАТ ТМ «Зміївська овочева фабрика»
с. Шелудьківка	Шелудьківська сільська рада	ТОВ “Агрофірма ім. Гагаріна”
		ФГ «Лисак Т.М.»
с. Геніївка	Геніївська сільська рада	ФГ “Геніївське”
		ФГ “Русіна”
		ФГ “Штефана”
		ФГ “Строгого”
с. Н. Бишкін	Нижньобишкінська сільська рада	ФГ “Полька”
		ПП “Рустам-К”
с. Скрипаї	Скрипаївська сільська рада	СФГ «Дельта»
с-ще Лісне		ДП “Скрипаївське навчально-дослідне лісове господарство”

Найбільша кількість сільськогосподарських підприємств зосереджена в Слобожанській селищній раді. Серед 15 сільськогосподарських підприємств 4 знаходяться саме в Слобожанській селищній раді. Найбільше серед представлених підприємств – це ПАТ ТМ «Зміївська овочева фабрика».

Також варто зазначити, що малий та середній бізнес в вигляді приватних суб'єктів господарювання, які діють на території громади є важливим сектором економіки. Це суттєво впливає на забезпечення населення необхідними товарами та послугами, зайнятість населення та формування дохідної частини бюджету громади. Важливим каталізатором економічної складової розвитку громади є кількість фізичних осіб-підприємців.

Висновки. З метою наближення рівня життя населення до європейських стандартів та створення умов для посилення економічної активності об'єднаних територіальних громад пропонується сформувати сприятливе середовище для малого та середнього підприємництва. Також має значення організація навчання підприємництва, відкриття центрів та агенцій для підтримки та розвитку малого бізнесу, інформування про можливості участі у програмах розвитку малого та середнього підприємництва, долучення до донорських програм, які повинні привести до збільшення кількості підприємців та стати ще одним потужним важелем розвитку громади.

4.6 Фінансово-бюджетна ситуація громади

Головною метою громади є формування достатніх ресурсів для фінансування пріоритетних напрямків соціально-економічного розвитку ОТГ та підвищення ефективності використання бюджетних коштів.

Великою перевагою при створенні ОТГ є передача значних повноважень та бюджетів від державних органів органам місцевого самоврядування. Головна задача об'єднання громад – віддати право самостійно вирішувати найважливіші місцеві питання мешканцям міст, сіл та селищ, а саме питання пов'язані з розподілом та формуванням бюджету громади, вирішення першочергових проблемних питань, що мають місце в виділенні значної частини видатків з бюджету. Бюджет є головною складовою системи фінансового регулювання економіки, його збалансованість, оптимальність є однією з основних умов економічного зростання. Бюджетна політика має будуватися на основі науково обґрунтованої концепції розвитку бюджетних відносин у складі фінансової політики, спрямованої на створення умов для підвищення якості державних послуг, соціально-економічного розвитку країни та територій.

Отже, з метою підвищення рівня фінансової забезпеченості бюджету в об'єднаній територіальній громаді на майбутній період пропонується навести аналіз доходів та витрат. Бюджет громади формується у відповідності з Бюджетним Кодексом України і входить до зведеного Державного бюджету України. Структура доходів бюджету громади наведена на рис.4.11.

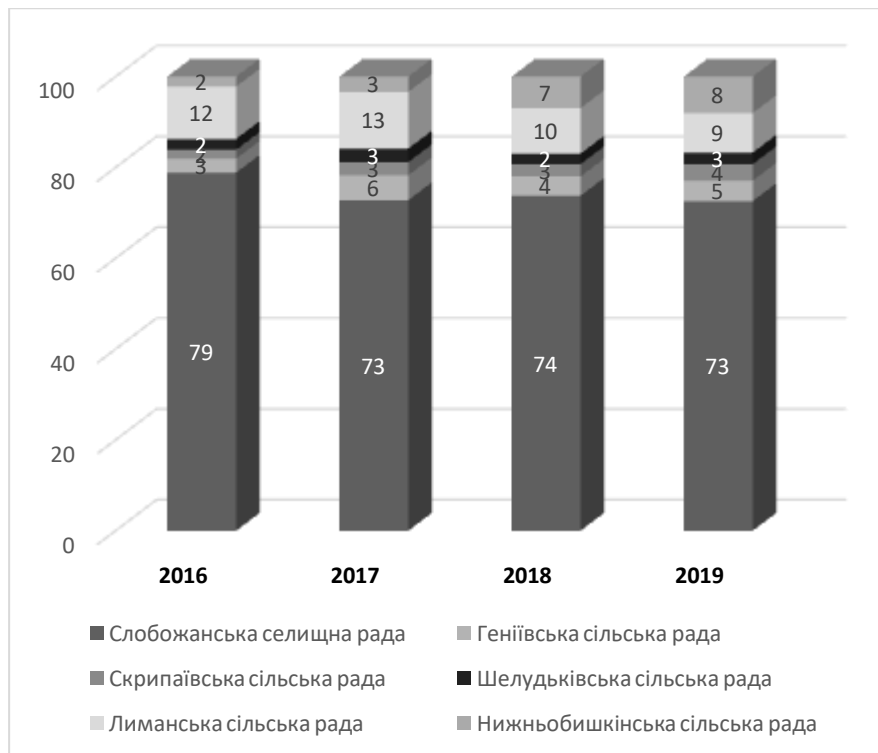

Рис. 4.11 – Структура доходів Слобожанської громади за 2016-2019 роки, %

З рисунку 4.1 випливає, що найбільший відсоток доходів належить саме Слобожанській селищній раді (в 2019 році – 73%), доходи інших рад є незначними в загальній структурі громади. Так, наприклад, доходи Скрипаївської сільської ради складають лише 4%, аналогічна ситуація і з Шелудьківською сільською радою – 3% в 2019 році від загальної структури доходів всієї громади. Розглянемо більш детально доходи Слобожанської громади в розрізі окремих статей за 2016-2019 рр. (табл.4.4).

Таблиця 4.4 – Структура доходів громади, тис. грн

Доходи бюджету	2016 рік	2017 рік	2018 рік	2019 рік	Абс. відхилення 2019-2018
1	2	3	4	5	6
<i>Слобожанська селищна рада</i>					
Надходження від єдиного податку	5244,9	5452,7	7585,3	8534,6	949,3
Плата за землю	5683,4	5846,7	6224,2	6865,0	640,8
Доходи від відчуження нерухомості та землі	989,6	738,3	48,8	0,0	-48,8
Податок на прибуток підприємств комунальної власності	35,2	45,9	49,0	91,9	42,9
Податок на нерухомість	1663,2	2247,9	3308,6	2888,0	-420,6
Акцизний збір	1277,1	1441,9	1778,5	1810,1	31,6
Інші місцеві податки та збори	35,4	61,9	106,4	118,1	11,7
Дохід від оренди комунального майна	680,9	735,5	663,3	710,3	47,0
Інші доходи	27133,2	18823,4	28365,9	31126,2	2760,3

Доходи бюджету	2016 рік	2017 рік	2018 рік	2019 рік	Абс. відхилення 2019-2018
1	2	3	4	5	6
Разом	42742,9	35394,2	48130,0	52144,2	4014,2
<i>Скрипайівська сільська рада</i>					
Надходження від єдиного податку	496,7	630,5	779,5	868,4	88,9
Плата за землю	402,9	507,9	743,2	1195,9	452,7
Доходи від відчуження нерухомості та землі	-	-	-	-	-
Податок на прибуток підприємств комунальної власності	-	-	-	-	-
Податок на нерухомість	17,2	82,2	42,0	115,3	73,3
Акцизний збір	13,8	20,2	24,0	21,8	-2,2
Інші місцеві податки та збори (рентна плата)	110,6	123,4	134,8	327,1	192,3
Дохід від оренди комунального майна	-	0,002	0,001	0,001	0,0
Інші доходи	4,4	3,8	1,4	16,6	15,2
Всього доходів від загального фонду	1045,6	1368,0	1724,9	2574,9	850,0
<i>Спеціальний фонд</i>					
Екологічний податок	2,9	11,4	4,0	2,3	-1,7
Інші доходи	14,7	21,8	33,7	24,7	-9,0
Всього доходів від спеціального фонду	17,6	33,2	37,7	27,0	-10,7
РАЗОМ	1063,2	1401,2	1762,6	2601,9	839,3
<i>Генійівська сільська рада</i>					
Надходження від єдиного податку	558,7	913,8	1051,7	1078,1	26,3
Плата за землю	920,5	1402,6	1415,7	1462,7	47,0
Доходи від відчуження нерухомості та землі	-	-	-	-	-
Податок на прибуток підприємств комунальної власності	-	-	-	-	-
Податок на нерухомість	112,0	141,5	131,4	268,9	137,5
Акцизний збір	77,0	63,3	70,1	67,4	-2,7
Інші місцеві податки та збори	-	-	-	-	-
Дохід від оренди комунального майна	3,3	2,9	3,2	3,5	0,3
Інші доходи	3,6	150,1	112,6	359,0	246,4
Разом	1675,0	2674,3	2784,8	3239,6	454,8
<i>Шелудьківська сільська рада</i>					
Надходження від єдиного податку	1041,9	1045,5	1133,0	1389,5	256,5
Плата за землю	166,1	206,0	203,3	253,3	50,0
Доходи від відчуження нерухомості та землі	-	-	-	-	-

Доходи бюджету	2016 рік	2017 рік	2018 рік	2019 рік	Абс. відхилення 2019-2018
1	2	3	4	5	6
Податок на прибуток підприємств комунальної власності	-	-	-	-	-
Податок на нерухомість	12,0	24,3	43,1	42,7	-0,4
Акцизний збір	37,0	42,2	55,9	50,4	-5,5
Інші місцеві податки та збори	39,4	36,8	12,5	9,1	-3,4
Дохід від оренди комунального майна	0,5	0,4	0,3	0,4	0,1
Інші доходи	3,9	89,2	52,7	67,9	15,2
Разом	1300,8	1444,4	1500,8	1813,3	312,5
Інші субвенції	1989,4	1613,8	3004,2	2735,8	-268,4
<i>Нижньобишкіньська сільська рада</i>					
Надходження від єдиного податку	492,4	640,9	754,0	841,5	87,5
Плата за землю	538,9	753,2	735,7	1212,8	477,1
Доходи від відчуження нерухомості та землі	-	-	-	-	-
Податок на прибуток підприємств комунальної власності	-	-	-	-	-
Податок на нерухомість	38,5	42,7	79,8	80,2	0,4
Акцизний збір	9,8	12,7	14,8	17,7	2,9
Інші місцеві податки та збори	33,3	31,8	2,3	1,7	-0,6
Дохід від оренди комунального майна	-	0,001	0,001	0,001	0,0
Інші доходи (рендна плата)	76,8	144,1	2931,8	3602,6	670,8
Разом	1189,7	1625,4	4518,4	5756,5	1238,1
<i>Лиманська сільська рада</i>					
Надходження від єдиного податку	1027,6	1473,6	1969,4	2084,6	115,2
Плата за землю	1354,3	1116,5	1166,0	1305,8	139,8
Доходи від відчуження нерухомості та землі	-	-	-	-	-
Податок на прибуток підприємств комунальної власності	-	-	-	-	-
Податок на нерухомість	62,3	86,6	107,5	108,7	1,2
Акцизний збір	2847,2	2478,7	2526,5	2048,5	-478,0
Інші місцеві податки та збори					0,0
Дохід від оренди комунального майна	22,3	20,9	19,8	21,5	1,7
Інші доходи (рендна плата)	133,5	102,5	79,6	204,0	124,4
плата за розміщення тимчасово вільних коштів	791,3	408,5	647,8	298,1	-349,7

Доходи бюджету	2016 рік	2017 рік	2018 рік	2019 рік	Абс. відхилення 2019-2018
1	2	3	4	5	6
Адмінштрафи	0,5	14,5	6,0	1,7	-4,3
Плата за надання адмінпослуг	2,2	2,4	3,8	2,7	-1,1
Державне мито	1,8	0,8	0,5	0,6	0,1
Кошти, що предеються (отримуються), як компенсація із загального фонду	-	294,3	0,0	0,0	0,0
Транспортний податок	-	-	27,1	0,0	-27,1
Інші неподаткові надходження	1,1	78,5	0,0	199,0	199,0
Разом	6244,1	6077,8	6554,0	6275,2	-278,8

Доходи селищних та сільських рад формуються за рахунок єдиного податку та плати за користування землею, що вказує на сільськогосподарську галузеву орієнтованість цих територій. Для більш повного уявлення про фінансовий стан необхідно проаналізувати видатки селищних та сільських рад, які представлено на рисунку 4.12.

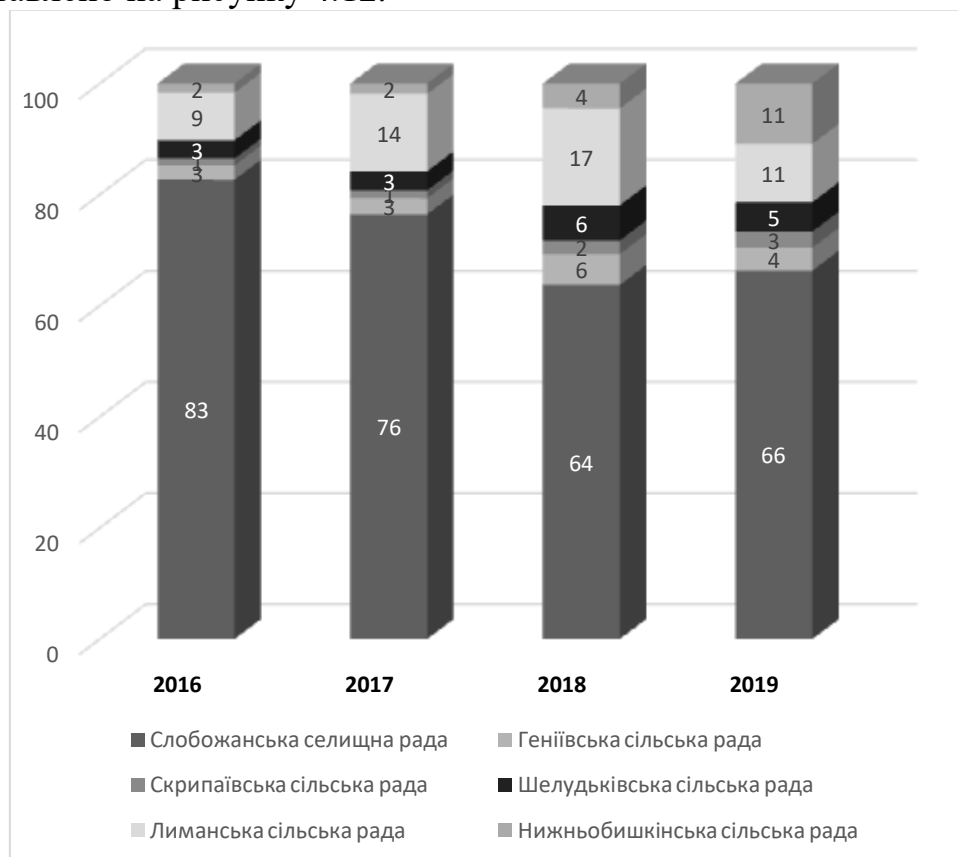

Рис. 4.12 – Структура видатків Слобожанської громади за 2016-2019 роки, %

З видатками аналогічна ситуація, що і з доходами громади. Найбільший відсоток видатків займає саме Слобожанська селищна рада. В 2019 році відсоток видатків склав – 66%, найменший відсоток займає Шелудьківська сільська рада (в 2019 році – 3%) від загальної структури доходів всієї громади.

Розглянемо більш детально видатки Слобожанської громади в розрізі окремих статей за 2016-2019 роки (табл.4.5).

Таблиця 4.5 - Структура видатків громади, тис.грн

Видатки бюджету	2016 рік	2017 рік	2018 рік	2019 рік	Абс. відхилення 2019-2018
1	2	3	4	5	6
<i>Слобожанська селищна рада</i>					
Державне управління	2561,1	7089,3	6246,9	8116,9	1870,0
Освіта	7343,1	9977,5	11514,0	14410,4	2896,4
Соціальний захист та соціальне забезпечення	109,6	209,8	142,4	267,7	125,3
Житлово-комунальне господарство	34266,4	31864,4	14957,8	12643,6	-2314,2
Культура і мистецтво	4246,1	2764,5	3067,9	3855,9	788,0
Сільське і лісове господарство, рибне господарство та мисливство	-	-	-	-	-
Транспорт, дорожнє господарство, зв'язок, телекомунікації та інформатика	1121,6	0,0	1815,5	1377,1	-438,4
Запобігання та ліквідація надзвичайних ситуацій та наслідків стихійного лиха	-	-	-	-	-
Видатки, не внесені до основних груп	13295,3	27577,0	7608,4	17222,0	9613,6
Разом	62943,2	79482,5	45352,9	57893,6	12540,7
<i>Скрипайівська сільська рада</i>					
Державне управління	611,6	1057,1	1426,0	1652,6	226,6
Освіта	-	-	-	-	-
Соціальний захист та соціальне забезпечення	26,3	30,7	72,0	67,8	-4,2
Житлово-комунальне господарство	246,4	249,1	147,6	620,0	472,4
Культура і мистецтво	42,9	-	-	-	-
Сільське і лісове господарство, рибне господарство та мисливство	-	-	-	-	-
Транспорт, дорожнє господарство, зв'язок, телекомунікації та інформатика	-	-	-	-	-
Запобігання та ліквідація надзвичайних ситуацій та наслідків стихійного лиха	-	-	-	-	-
Видатки, не внесені до основних груп:					
Субвенції з місцевого бюджету	2,4	130,8	82,2	187,2	105,0
Районному бюджету	-	-	-	-	-
Проведення заходів із землеустрою	-	7,5	-	-	-
Інші видатки	-	1,2	10,4	1,2	-9,2

Видатки бюджету	2016 рік	2017 рік	2018 рік	2019 рік	Абс. відхилення 2019-2018
1	2	3	4	5	6
Разом	929,6	1476,4	1738,2	2528,8	790,6
<i>Геніївська сільська рада</i>					
Державне управління	649,5	1030,2	2140,5	2160,4	19,8
Освіта	-	-	-	-	-
Соціальний захист та соціальне забезпечення	31,0	17,5	33,0	27,0	-6,0
Житлово-комунальне господарство	296,0	677,4	949,8	668,5	-281,3
Культура і мистецтво	359,5	469,9	598,2	479,1	-119,1
Сільське і лісове господарство, рибне господарство та мисливство	-	-	-	-	-
Транспорт, дорожнє господарство, зв'язок, телекомунікації та інформатика	246,2	-	-	-	-
Запобігання та ліквідація надзвичайних ситуацій та наслідків стихійного лиха	-	-	-	-	-
Видатки, не внесені до основних груп	382,1	821,2	245,3	277,9	32,6
Разом	1964,3	3016,3	3966,9	3612,8	-354,0
<i>Шелудьківська сільська рада</i>					
Державне управління	592,7	693,4	1033,6	1050,4	16,8
Освіта	1421,3	2165,1	2714,4	2770,4	56,0
Соціальний захист та соціальне забезпечення	47,6	56,0	59,5	76,9	17,4
Житлово-комунальне господарство	118,1	208,8	158,9	217,1	58,2
Культура і мистецтво	339,0	367,5	472,2	504,0	31,8
Сільське і лісове господарство, рибне господарство та мисливство	-	-	-	-	-
Транспорт, дорожнє господарство, зв'язок, телекомунікації та інформатика	-	-	-	-	-
Запобігання та ліквідація надзвичайних ситуацій та наслідків стихійного лиха	-	-	-	-	-
Видатки, не внесені до основних груп	-	73,8	57,2	-	-
Разом	2518,7	3564,6	4495,8	4618,8	123,0
<i>Нижньобишкінська сільська рада</i>					
Загальний фонд					
Державне управління	517,7	892,2	1706,2	1447,3	-258,9
Освіта	-	-	-	-	-
Соціальний захист та соціальне забезпечення	-	2,0	18,5	8,0	-10,5

Видатки бюджету	2016 рік	2017 рік	2018 рік	2019 рік	Абс. відхилення 2019-2018
1	2	3	4	5	6
Житлово-комунальне господарство	239,0	442,5	806,4	1158,9	352,5
Культура і мистецтво	130,1	100,1	182,9	133,1	-49,8
Транспорт, дорожнє господарство, зв'язок, телекомунікації та інформатика	-	-	-	419,3	-
Видатки, не внесені до основних груп:					
організація громадських робіт	14,5	26,0	36,6	71,8	35,2
субвенції	10,0		146,2	558,8	412,6
Реалізація інших заходів, щодо соціально-економічного розвитку	-	7,8	47,9	-	-47,9
Разом	911,3	1470,6	2944,7	3797,2	852,5
Спеціальний фонд					
Державне управління	30,1	453,0	63,2	0,0	-63,2
Освіта	-	-	-	-	-
Соціальний захист та соціальне забезпечення	-	-	-	-	-
Житлово-комунальне господарство	-	-	11,4	31,7	20,3
Культура і мистецтво	233,0		141,7	5927,1	5785,4
Транспорт, дорожнє господарство, зв'язок, телекомунікації та інформатика	-	-	-	-	-
Видатки, не внесені до основних груп:					
Організація громадських робіт	-	-	-	-	-
Субвенції	67,2	-	24,0	129,0	105,0
Реалізація інших заходів, щодо соціально-економічного розвитку	-	-	-	-	-
Разом	330,3	453,0	240,3	6087,8	5847,5
<i>Лиманська сільська рада</i>					
Загальний фонд					
Державне управління	1133,5	1161,9	1569,1	1743,9	174,8
Освіта	1353,4	1876,5	2445,9	2358,1	-87,8
Соціальний захист та соціальне забезпечення	48,2	81,2	183,8	219,0	35,2
Житлово-комунальне господарство	1645,5	1599,3	1455,7	995,8	-459,9
Культура і мистецтво	342,4	311,0	455,3	740,0	284,7
Транспорт, дорожнє господарство, зв'язок, телекомунікації та інформатика	-	424,7	-	264,6	264,6

Видатки бюджету	2016 рік	2017 рік	2018 рік	2019 рік	Абс. відхилення 2019-2018
1	2	3	4	5	6
Видатки, що введені до основних груп					
Організація громадських робіт	50,2	96,7	65,9	98,2	32,3
Субвенції	131,2	103,8	405,1	99,2	-305,9
Реалізація інших заходів щодо соціально-економічного розвитку територій	-	-	-	53,4	53,4
Здійснення заходів із землеустрою	21,5	18,0	163,0	-	-163,0
Разом	4725,9	5673,1	6743,8	6572,2	-171,6
Спеціальний фонд					
Державне управління	73,3	-	-	-	0,0
Освіта	29,4	10,9	109,9	-	-109,9
освіта (харчування)	45,1	123,2	104,4	126,1	21,7
Соціальний захист та соціальне забезпечення	-	-	-	-	-
Житлово-комунальне господарство	14,0	951,1	239,8	75,0	-164,8
Культура і мистецтво	11,5	85,5	72,6	-	-72,6
Транспорт, дорожнє господарство, зв'язок, телекомунікації та інформатика	7,1	102,2	38,2	583,4	545,2
Видатки, що не введені до основних груп					
Організація громадських робіт	50,2	61,5	65,9	65,5	-0,4
Субвенції	765,6	6885,8	1493,0	1011,0	-482,0
Охорона та раціональне використання природних ресурсів	788,3	30,0	139,7	630,8	491,1
Реалізація інших заходів щодо соціально-економічного розвитку територій	-	565,2	365,0	-	-365,0
Будівництво установ та закладів культури	-	-	-	42,4	42,4
Будівництво об'єктів ЖКГ	-	-	3035,4	59,7	-2975,7
Разом	1784,5	8815,4	5663,9	2593,9	-3070,0

Таким чином, проведений аналіз видатків громади за 2016-2019 рр. показав, що загальна сума видатків Слобожанської селищної ради в 2016 році склала 76107,8 тис. грн., а вже в 2019 році збільшилися на 11597,3 тис. грн. та склала – 87705,1 тис. грн. Аналіз видаткової частини по кожній окремій селищній та сільській громаді показав, що велику частину видатків скеровують на утримання органів управління (в окремих ОТГ сягає більш як 80% обсягу власних доходів за рекомендованих 20%). Проте, ОТГ отримує широкі повноваження і обов'язки щодо фінансування видатків громади. Загалом же кошти громади витрачають на ремонт і будівництво доріг, центрів надання адміністративних послуг, фельдшерсько-акушерських пунктів та амбулаторій,

шкіл і дитсадків, водопостачання та каналізації, освітлення вулиць тощо. Тобто, на все те, що дає змогу швидко продемонструвати позитивні зміни від створення ОТГ. Наразі на баланс ОТГ переходить значна кількість об'єктів соціальної інфраструктури, при цьому навантаження на видаткову частину також має вагоме значення.

Задля реалізації запланованих стратегічних та оперативних цілей Слобожанської територіальної громади (розділ 6) нижче наведено прогнозні значення доходів та видатків громади на середньострокову перспективу.

Для визначення перспективних показників доходів та видатків бюджету застосуємо середній темп зростання ряду фактичних даних та останні відомі значення показників за фактичний період. Перший з цих показників розраховується як середнє геометричне із річних темпів зростання, а другий – визначений станом на 2019 р.

Враховуючи, що період визначення фактичних даних становить чотири роки, формула для визначення перспективних значень показників набуває вигляду (4.1):

$$F_{t+1} = F_t \times \sqrt[3]{F_t/F_{t-3}} \quad (4.1)$$

де F_{t+1} – перспективне значення що розраховується;

F_t – останнє відоме значення показника за фактичний період;

F_{t-3} – значення показника за перший рік фактичного періоду.

Нижче представлені фактичні відомості, що використовувалися та результати проведених розрахунків.

Особливістю даного методу розрахунків є врахування ситуації, коли тенденції змін показників зберігаються у довгостроковому періоді.

Таблиця 4.6 – Фактичні дані для визначення перспективних значень доходів та витрат селищних (сільських) рад, що входять до складу Слобожанської громади, тис.грн

Селищна (сільська) рада	Показники бюджету	Період			
		2016 р.	2017 р.	2018 р.	2019 р.
Слобожанська	Доходи	42742,9	35394,2	48130,0	52144,2
	Видатки	62943,2	79482,5	45352,9	57893,6
Скрипаївська	Доходи	1063,2	1401,2	1762,6	2601,9
	Видатки	929,6	1476,4	1738,2	2528,8
Геніївська	Доходи	1675,0	2674,3	2784,8	3239,6
	Видатки	1964,3	3016,3	3966,9	3612,8
Шелудьківська	Доходи	1300,8	1444,4	1500,8	1813,3
	Видатки	2518,7	3564,6	4495,8	4618,8
Нижньобишкінська	Доходи	1189,7	1625,4	4518,4	5756,5
	Видатки	1241,6	1923,6	3185	9885
Лиманська	Доходи	6244,1	6077,8	6554,0	6275,2
	Видатки	6510,4	14488,5	12407,7	9166,1
ВСЬОГО по громаді	Доходи	54215,7	48617,3	65250,6	71830,7

	Видатки	13164,6	24469,4	25793,6	29811,5
--	---------	---------	---------	---------	---------

Таблиця 4.7 - Розрахунок перспективних значень доходів та витрат селищних (сільських) рад, що входять до складу Слобожанської громади, тис. грн

Селищна (сільська) рада	Показники бюджету	Період		
		2021 р.	2022 р.	2023 р.
Слобожанська	Доходи	59534,24	63613,19	67971,61
	Видатки	54754,35	53249,15	51785,32
Скрипаївська	Доходи	4725,04	6367,4	8580,64
	Видатки	4927,85	6879,05	9602,84
Геніївська	Доходи	5028,91	6265,64	7806,5
	Видатки	5423,33	6644,73	8141,2
Шелудьківська	Доходи	2262,78	2527,71	2823,67
	Видатки	6919,84	8469,92	10367,23
Нижньобишкінська	Доходи	16467,76	27853,05	47109,75
	Видатки	39412,5	78697,81	157141,64
Лиманська	Доходи	6296,02	6306,45	6316,91
	Видатки	11514,23	12905,06	14463,89
ВСЬОГО по громаді	Доходи	94314,75	112933,4	140609,1
	Видатки	68197,75	113596,6	199716,8

Результати розрахунків показують, що найкращий рівень фінансового забезпечення діяльності має Слобожанська селищна рада. У перспективі очікується подальше зростання доходів цієї селищної ради.

Проте, варто, пам'ятати, що при прогнозуванні доходів та видатків громади на середньострокову перспективу варто враховувати ряд факторів, що можуть спричинити значні зміни в майбутньому (економічні, політичні тощо).

Сільські ради значною мірою будуть лишатися дотаційними (про що говорить значна різниця між перспективними доходами та видатками протягом найближчих років).

Для покращення ситуації необхідно забезпечити розвиток бізнесу (що особливо стосується сільського господарства та торгівлі).

Висновки.

Першочерговим завданням для громади є підвищення інвестиційної привабливості території громади за рахунок коштів державного фонду регіонального розвитку, державної субвенції, міжнародної технічної допомоги та інших джерел фінансування; залучення коштів приватних інвесторів в процесі реалізації програм державно-приватного партнерства для здійснення соціальних проектів в сфері медицини, освіти та культури; отримання та цільове використання субвенцій з державного бюджету – потребує ретельного обґрунтування з оформленням необхідної документації, але раціональне використання отриманих коштів приведе до їх систематичного виділення.

4.7 Житлово-комунальне господарство

Житлово-комунальне господарство – це одна з найважливіших галузей господарського комплексу Слобожанської ОТГ, що забезпечує його життєдіяльність. До його складу входять санітарно-технічні, транспортні та енергетичні підприємства. Підприємства ЖКГ спеціалізуються на постачанні населенню та підприємствам необхідних для життя та функціонування ресурсів – води, електроенергії, струму.

Електропостачання об'єднаної територіальної громади здійснюється згідно ліцензії, виданої Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, по електричним мережами напругою від 110 до 0,4 кВ.

Обслуговування електричних мереж населених пунктів, що входять до складу Слобожанської об'єднаної територіальної громади, здійснюють ліцензіати з розподілу електричної енергії, у праві власності або господарському віданні яких знаходяться електричні мережі: АТ «Харківобленерго», ПрАТ «НЕК «Укренерго», ПАТ «Укрзалізниця».

Послуги з електропостачання надає ПрАТ «Харківенергозбут», послуги з газопостачання – ТОВ «Харківгаззбут», послуги з вивезення ТПВ – КП «Зміїв-сервіс», постачання пару і гарячої води – ТОВ «Плазма – 3», КЛК «Котельні». Електропідстанції і магістральні водогони, ТЕС відсутні в Геніївській сільській раді.

Системи водопостачання, каналізації присутні в центральній частині села та обслуговують основні громадські будівлі. Вивіз твердих побутових відходів (ТПВ) здійснює комунальне підприємство КП «Зміїв-сервіс». Вивіз ТПВ здійснюється на полігонах в смт. Слобожанське.

Потужним джерелом системи тепlopостачання Слобожанської об'єднаної територіальної громади є Зміївська ТЕС ПАТ «Центренерго». Зміївська ТЕС здійснює централізоване тепlopостачання, водопостачання та водовідведення споживачам розташованим на території Слобожанської селищної ради.

Станом на 01.01.2020 рік в районі налічується 448 житлових будинків, які обслуговують КП «Комунальник», ПП «Будкор», КЖЕП «Сількомунгосп» та 22 ОСББ. За попередній рік у районі введено в експлуатацію 108 індивідуальних житлових будинків загальною площею 12 119,4 м. кв. В Слобожанській селищній раді зосереджено 16 підприємств ЖКГ (15 в Слобожанській селищній раді та лише 1 в Лиманській). 15 підприємств житлово-комунального господарства Слобожанської селищної ради обслуговують 15122 мешканця із загальної кількості 18117 (161 квартиру).

В таблиці 4.8 наведений розподіл підприємств житлово-комунального господарства в Слобожанській громаді.

Таблиця 4.8 – Розподіл підприємств житлово-комунального господарства

Назва	Кількість буд., що обслуговують			Кількість зареєстрованих у них мешканців
	Приватні	Багатоквартирні	Разом	
Слобожанська селищна рада				
КП «Комунальник»	-	84	84	8100
ОСББ «Донець»	-	36	36	1104
ОСББ «Наш дім»	-	15	15	1872
ОСББ «Електромонтажник»	-	7	7	1140
ОСББ «ТЕМ»	-	5	5	782
ОСББ «Оксамит»	-	4	4	263
ОСББ «Дельта»	-	1	1	214
ОСББ «Жит. буд 103»	-	1	1	345
ОСББ «Жит. буд104»	-	1	1	206
ОСББ «Жит. буд 76»	-	1	1	287
ОСББ «Енергобудівельник»	-	1	1	281
ОСББ «Енергетик»	-	1	1	120
ОСББ «Енергетик-2»	-	1	1	160
ОСБ «Молодість»	-	1	1	186
ОСББ «Славутич»	-	2	2	62
Лиманська сільська рада				
ОСББ «Ластівка»	-	1	1	30

Житловий фонд Шелудьківської громади складається переважно з приватного сектору садибного типу. В центральній частині села розташовані 4 багатоповерхових житлових будинки. Станом на 01.01.2020 року кількість дворів становить 1048. Село підключено до централізованого газопостачання (протяжність мереж 12,7 км, кількість абонентів – 170). Послуги газопостачання надає ТОВ «Харківгаз-збут-постачання», АТ «Харківгаз-розподіл». Електропостачання здійснюється ПрАТ «Харківенергозбут».

Що стосується Геніївської сільської ради, то у 2001 році було створено об'єднання співвласників багатоквартирного житлового будинку «Наш дім» за адресою с. Дачне; форма власності – колективна. Кількість будинків – 1, кількість квартир – 41.

Чотири населених пункти Геніївської сільської ради мають рівень газифікації близько 98 %, с. Занки не газифіковане. Водопостачанням забезпечені 2 населених пункти: с. Дачне та с. Курортне. З 07 квітня 2017 року збором та утилізацією ТПВ займається КП «Зміїв-сервіс» у 4 населених пунктах, окрім с. Занки.

Висновки. Пріоритетом у сфері житлово-комунального господарства є енергоефективність та енергозбереження. Зокрема заходи щодо заміщення газу альтернативними енергоносіями.

Аналіз стану житлово-комунального господарства у громаді сприяв виявленню подальших напрямків реформування зазначених сфер: впровадження нетрадиційних та відновлюваних джерел енергії; залучення інвестицій, кредитування на впровадження енергозберігаючих технологій у всіх галузях економіки міста; впровадження системи роздільного збирання сміття в Слобожанській селищній раді та реконструкція полігону по захороненню ТПВ; модернізація та реконструкція основних засобів водопровідно-каналізаційного господарства ОТГ; утеплення багатопверхових житлових будинків та об'єктів соціальної сфери (прикладом є будинок культури в Лиманській сільській раді); капітальний та поточний ремонт багатоквартирних житлових будинків та покрівель.

4.8 Стан навколишнього середовища

Науково-дослідна робота № 3206/20/110 «Проведення обстежень екологічного стану території Слобожанської селищної ради Зміївського району Харківської області» виконана на базі ХНУМГ ім. О.М. Бекетова, дала змогу охарактеризувати стан навколишнього середовища Слобожанської громади як задовільний. В звіті з НДР № 3206/20/110 детально розглядаються питання щодо стану атмосферного повітря, лісових ресурсів та об'єктів природно-заповідного фонду, стану ґрунтів та земельних ресурсів, сфери поводження з відходами та наводяться рекомендації щодо покращення екологічного стану території.

На території громади розташована Зміївська ТЕС ПАТ ДЕК «Центренерго», яка є об'єктом підвищеної екологічної небезпеки. Зміївська ТЕС – це потужне джерело викидів забруднювальних речовин у повітря за рахунок використання викопного палива (кам'яного вугілля). На рисунку 4.7 представлено розміщення об'єктів потенційної екологічної небезпеки на території Слобожанської ОТГ.

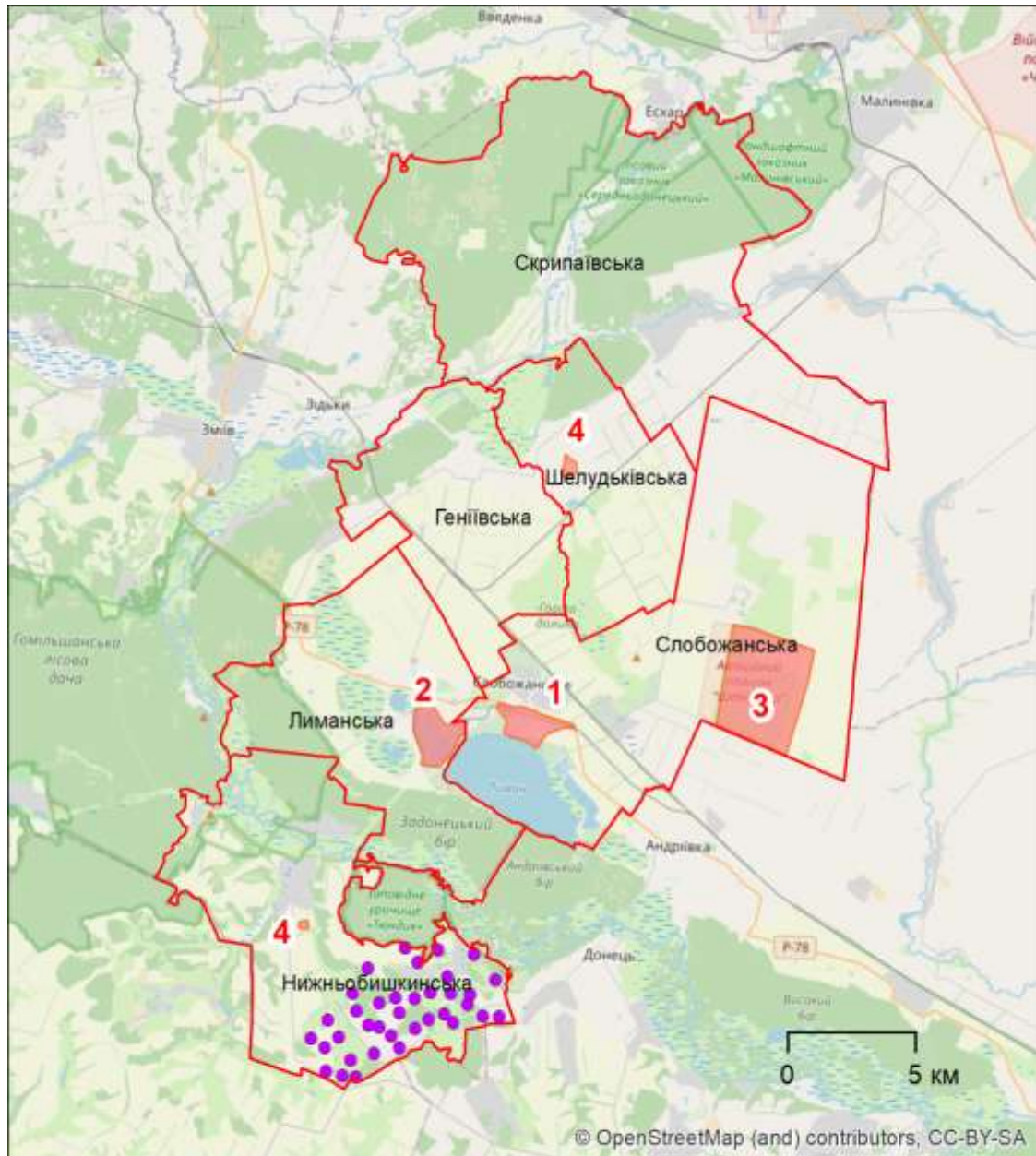
Варто зазначити, що Зміївська ТЕС є найбільшим джерелом утворення промислових відходів, на якій щорічно утворюється понад 200 тис. т паливного шлаку (найбільш багатотонажний вид відходів). Золошлакові відходи переважно розміщуються на золовідвалах ТЕС на території ОТГ, та становлять екологічну та техногенну небезпеку.

Ще одним екологічно небезпечним видом діяльності виступає нафтогазовидобувна, яка наразі зосереджена у південній частині території ОТГ на землях Нижньобишкінської сільської ради.

Інші потенційно небезпечні об'єкти представлені тваринницькими комплексами, фермами, на яких зазвичай виникають ризики забруднення ґрунтового покриву і підземних вод першого від поверхні водоносного горизонту сполуками азоту (нітриту, нітрати) та патогенними мікроорганізмами.

Сфера поводження з відходами є однією з найбільш вагомих серед комплексу житлово-комунальних послуг, а також має значний вплив на екологічний стан територій. Тому для вирішення ряду екологічних,

економічних та соціальних задач необхідно забезпечити належне функціонування системи управління відходами об'єднаної територіальної громади.

Потенційно екологічно небезпечні об'єкти

- газові свердловини
- площинні об'єкти 1 Зміївська ТЕС
- 2 золовідвали Зміївської ТЕС
- 3 авіаційний полігон
- 4 тваринницькі комплекси

Рис. 4.7 – Розміщення об'єктів потенційної екологічної небезпеки на території Слобожанської громади

Послуги з вивезення побутових відходів на території Слобожанської селищної ради надає КП «Комунальник».

КП «Комунальник» здійснює вивезення твердих та великогабаритних побутових відходів у смт Слобожанське, селищі Донець, селищі Благодатне. У вказаних населених пунктах застосовується контейнерна система збирання ТПВ, загальна кількість контейнерів становить 296 од (в т.ч. 264 – в смт Слобожанське, 29 – в селищі Донець, 13 – в селищі Благодатне). Послугами з вивезення ТПВ охоплено 100 % населення. На балансі КП «Комунальник» знаходяться транспортні засоби для вивезення відходів, рівень зношеності яких становить від 24 до 100 %.

Згідно з інформацією щодо впровадження сучасних методів та технологій у сфері поводження з побутовими відходами (Міністерства розвитку громад та територій України), на території смт Слобожанське 100 % населення охоплено роздільним збиранням ТПВ. У населеному пункті роздільним методом збирається 0,9 тис. м³ відходів паперу (встановлено 22 контейнери) та 1,2 тис. м³ відходів пластику (встановлено 22 контейнери).

Відходи, що вивозяться з населених пунктів Слобожанської об'єднаної територіальної громади, транспортуються для захоронення на наступні об'єкти поводження з ТПВ:

- полігон твердих побутових відходів зі станцією їх механізованої переробки в м. Зміїв Харківської області, що обслуговується КП «Зміїв-сервіс»;
- полігон ТПВ смт Слобожанське – оператор КП «Комунальник».

Полігон смт Слобожанське знаходиться у комунальній формі власності, експлуатується з 2007 року. Проектна площа становить 5,53 га, зайнято станом на 2020 рік – 2,8 га, рівень заповнення складає 84 %. Загальний обсяг ТПВ, видалених на полігон, складає 185144,4 м³ (42583,2 т). У 2019 році на полігон надійшло понад 17980 м³ відходів (всі відходи – 4 класу небезпеки). На полігон розроблений паспорт місця видалення відходів (МВВ) № 07-16 від 04.05.2016 р., а також проект. Полігон обладнаний системою збирання та знешкодження фільтрату. Система збирання та утилізації біогазу відсутня. На полігоні регулярно виконується ущільнення ТПВ, наявне обвалування по периметру. Полігон розташований менше, ніж за 1 км від межі міста, менше, ніж за 0,2 км від сільськогосподарських угідь та менше, ніж 0,05 км від межі лісу, що є порушенням чинних нормативів.

Полігон твердих побутових відходів зі станцією їх механізованої переробки в м. Зміїв розташований на території Зміївської міської ради. Об'єкт знаходиться в комунальній формі власності, експлуатується з 60-х років 20 століття. Площа ділянки, на якій розташовано полігон, становить 8,5 га, на даний момент рівень заповнення полігону оцінюється в 18,5 % (за даними КП «Зміїв-сервіс»). Обсяг відходів, видалених на полігон у 2019 році становить 70661,08 м³. На полігон розроблено паспорт МВВ та проект. Система збирання та знешкодження фільтрату, а також система збирання та утилізації біогазу на об'єкті відсутня. Полігон має обвалування по периметру, під час захоронення здійснюється ущільнення ТПВ. Зі сходу полігон межує з сільськогосподарськими угіддями, що є порушенням чинних нормативів, згідно з якими відстань має становити не менше, ніж 0,2 км.

Рішеннями Виконавчого комітету Слобожанської селищної ради № 268, 269, 270 від 01 жовтня 2020 року було затверджено «Схему санітарного очищення та прибирання території смт Слобожанське Зміївського району Харківської області», «Схему санітарного очищення та прибирання території селища Донець Зміївського району Харківської області», «Схему санітарного очищення та прибирання території селища Благодатне Зміївського району Харківської області».

На території Слобожанської ОТГ знаходяться підприємства, які є джерелами утворення промислових та побутових відходів. Інформація, про утворення в 2018 році відходів на деяких підприємствах, що розташовані на території Слобожанської ОТГ, наведена в таблиці 4.9.

Таблиця 4.9 – Дані щодо утворення відходів на підприємствах

Назва підприємства	Адреса	Утворення відходів, т в тому числі за класами небезпеки:			
		1	2	3	4
Зміївська ТЕС ПАТ «Центренерго»	Харківська обл., Зміївський район, смт Слобожанське	16,863	-	416,046	229751,045
ПАТ «Зміївська овочева фабрика»	Харківська обл., Зміївський район, смт Слобожанське, Балаклійське шосе, буд. 17-а	0,117	0,05	-	138,3
ПрАТ «Завод Елокс»	Харківська обл., Зміївський район, смт Слобожанське, вул.Балаклійське шосе, буд. 58	0,005	0,51	6,541	7,15
ДП «Скрипаївське навчально-дослідне лісове господарство Харківського національного аграрного університету ім. В. В. Докучасва»	Харківська обл., Зміївський район, с-ще Лісне, п/в Мохнач	0,09	-	1,575	51,27
Лиманське державне виробниче сільськогосподарськ о-рибоводне підприємство	Харківська обл., Зміївський район, смт Слобожанське, Балаклійське шосе, буд. 48	-	0,347	-	0,173
ТОВ «Слобожанський молокозавод»	Харківська обл., Зміївський район, смт Слобожанське, вул.Енергетиків, буд. 20	-	-	27,353	1771,833
ДП «Благодатне»	Харківська обл., Зміївський район, с-ще Благодатне, вул.Жовтнева, буд. 16	-	-	1,492	54,302

Джерело: Державне управління статистики в Харківській області

Інформація про види відходів, які утворились на території вказаних підприємств у 2018 році, наведено в таблиці 4.10.

Таблиця 4.10 - Дані щодо утворення відходів різних типів на підприємствах

Найменування відходів за ДК 005-96	Кількість утворення, т
Азоту оксид - побічний продукт виробництва кислоти азотної	0,086
Бій матеріалів та виробів скляних	5,3
Батареї свинцеві зіпсовані або відпрацьовані	0,188
Батареї та акумулятори інші зіпсовані або відпрацьовані	16,239
Брухт кольорових металів дрібний інший	415,043
Брухт чорних металів дрібний інший	7,815
Відходи виробництва хлорфторпохідних насичених вуглеводнів	0,067
Відходи забрудненого чотирихлористого вуглецю виробництва реактивного чотирихлористого вуглецю	27,2
Відходи змішані будівництва та знесення будівель і споруд	1675,113
Відходи знезараження та (або) очищення вод стічних	480
Відходи комунальні (міські) змішані, у т. ч. сміття з урн	507,34
Відходи перевезень, не позначені іншим способом	0,03
Відходи тверді первинного фільтрування та просіювання, у т. ч. солі важких металів	3,2
Відходи, одержані в процесі очищення вулиць, місць загального використання, інші	61,402
Відходи, які містять продукти хімічні неорганічні, н. в. і. у.	0,12
Вироби та матеріали гумові зіпсовані або відпрацьовані	9,589
Деревина та вироби з деревини зіпсовані або використані	34,252
Лампи електронні, трубки та компоненти електронні інші, забруднені радіонуклідами та (або) шкідливими (небезпечними) речовинами	0,001
Лампи люмінесцентні та відходи, які містять ртуть, інші зіпсовані або відпрацьовані	0,648
Масла та мастила моторні, трансмісійні інші зіпсовані або відпрацьовані	0,427
Матеріали обтиральні зіпсовані, відпрацьовані чи забруднені	1,547
Матеріали пакувальні пластмасові зіпсовані, відпрацьовані чи забруднені	0,05
Матеріали фільтрувальні зіпсовані, відпрацьовані чи забруднені	0,038
Обладнання інше (у т. ч. для наукових досліджень, поліграфічне, конторське) зіпсоване, відпрацьоване чи неремонтопридатне	0,017
Прилади електропобутові, посуд, товари побутові інші зіпсовані чи забруднені	0,948
Рідини мастильно-охолоджувальні, які не містять галогенів (неемульговані), відпрацьовані у процесі формування металу	0,48
Сироватка	1768,633
Тара металева, скляна, дерев'яна, текстильна, картонна та паперова, яку використовують під час перевезень, зіпсована, чи відпрацьована, чи забруднена	0,215

Найменування відходів за ДК 005-96	Кількість утворення, т
Тирса деревинна	51,16
Шини, зіпсовані перед початком експлуатації, відпрацьовані, пошкоджені чи забруднені під час експлуатації	3,511
Шлак паливний	226827,403
Шлам, що утворюється від освітлення води	347

Джерело: Державне управління статистики в Харківській області

Найбільша кількість відходів утворюється на Зміївській тепловій електричній станції ПАТ «Центрэнерго». Найбільш багатотонажним видом відходів є шлак паливний. У 2018 році понад 219 тис. т даного виду відходу було видалено, понад 7 тис. т – передано на сторону для утилізації. Розміщення паливного шлаку здійснюється на золовідвалах теплоелектростанції, що розміщуються на території Слобожанської ОТГ. Загальна площа золовідвалу становить близько 350 га. За оцінками, на території золовідвалу на даний момент накопичено понад 30 млн. т золошлаків.

Золовідвал знаходиться у безпосередній близькості від смт Слобожанське та с. Лиман (рис. 4.8) та становить значну екологічну небезпеку для стану довкілля та здоров'я населення.

Рисунок 4.8 – Місце розташування золовідвалів Зміївської ТЕС

Так, золовідвал Зміївської ТЕС вважається однією із причин підйому рівня ґрунтових вод і зміни їх хімічного складу в районі с. Лиман, озер Лиман і Чайка.

Слобожанська громада є однією із найбільш забезпечених лісовими ресурсами місцевих громад у Харківській області. Не буде перебільшенням сказати, що ліси – разом із водними об'єктами – є одним із найголовніших природних ресурсів ОТГ. Однак розподіл вкритих лісом земель по різних сільських та селищних радах є нерівномірним – від найбільш лісистій Скрипаївської сільської до найменш забезпеченою лісовими ресурсами Слобожанської селищної ради. Близько 2000 га лісів, тобто майже третина лісового фонду Слобожанської ОТГ, віднесені до категорії природоохоронного, наукового та історико-культурного призначення. Це – переважно урочища борів та суборів на піщаних терасах долини Сіверського Дінця, що належать до НПП «Гомільшанські Ліси», частина якого розташована на землях Лиманської та Нижньобишкінської сільських рад.

Серед найцінніших лісових масивів ОТГ треба окремо зазначити дібровні урочища на вододілах та схилах корінного берегу р. Сіверський Донець в межах Скрипаївської сільської ради (Мохнацька лісова дача). Тут серед деревостанів не рідкістю є насадження віком понад 100-120 років, а середній вік насаджень оцінюється у 70-80 років. Це – урочища зональних лісостепових типів, і тому їх збереження у стані, максимально наближеному до природного, забезпечить їх стале існування в якості біоцентрів 1-го та 2-го порядків регіональної, загальнонаціональної, та трансконтинентальної екологічних мереж. У складі насаджень на території Слобожанської селищної ради виявлено понад 50 видів дерев і понад 30 видів чагарників, що є доволі високим показником як для невеликого селища.

Висновки. Негайним питанням громади є удосконалення системи управління відходами на територіальному рівні, яка має базуватися на всебічному вивченні поточної ситуації та оцінці можливих сценаріїв розвитку даної сфери з урахуванням місцевих умов та особливостей розвитку ОТГ з запровадженням сучасних принципів розподілу ТПВ та технологій.

5. СТРАТЕГІЧНИЙ АНАЛІЗ РОЗВИТКУ СЛОБОЖАНСЬКОЇ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ

SWOT-аналіз (strength, weaknesses, opportunities and threats) – являє собою ефективний метод ідентифікації внутрішніх сильних і слабких сторін і розпізнавання зовнішніх можливостей і загроз з боку Слобожанської ОТГ. SWOT-аналіз показує, яким чином краще застосувати власні сили і зменшити внутрішні слабкості, оптимально використовуючи зовнішні можливості та усуваючи загрози.

Таким чином, SWOT-аналіз зазвичай використовується для виявлення найбільш важливих внутрішніх і зовнішніх факторів, що мають значення для розвитку. Залежно від ситуації один і той самий фактор здатний бути як загрозою, так і можливістю. Метою SWOT-аналізу не є з'ясування всіх сильних і слабких сторін Слобожанської ОТГ, його метою є виявлення ключових факторів розвитку громади враховуючи пріоритети розвитку.

SWOT-аналіз розвитку Слобожанської ОТГ наведений у таблиці 5.1.

Таблиця 5.1 – SWOT-аналіз розвитку Слобожанської об'єднаної територіальної громади

Сильні сторони	Слабкі сторони
<ol style="list-style-type: none"> 1. Вигідне географічне розташування 2. Значний трудовий потенціал 3. Розгалуженість транспортної мережі 4. Наявність залізничної станції 5. Достатня кількість свердловин для забезпечення населення водою 6. Розвиток сільського господарства, промисловості та торгівлі 7. Ініціативне керівництво громади, що спроможне реалізувати програми розвитку громади 8. Забезпеченість земельними та водними ресурсами 9. Наявність лісових ресурсів, які не використовуються 10. Наявність великих природоохоронних територій 11. Законодавча визначеність основних пріоритетів підвищення енергоефективності систем тепlopостачання 12. Діюче комунальне підприємство, яке здійснює збір та вивезення твердих побутових відходів в ОТГ 13. Діючий веб-сайт громади 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Недостатня кількість робочих місць 2. Недостатня інтенсивність руху транспорту між населеними пунктами 3. Проблеми з перевезенням школярів та незадовільний технічний стан шкільних автобусів у деяких сільських радах 4. Незадовільний стан доріг 5. Робота Зміївської ТЕЦ у диспетчерському режимі 6. Об'єкти енергетичної сфери потребують модернізації 7. Майже повна зношеність силових трансформаторів 8. Висока зношеність мереж водопостачання та водовідведення 9. Відсутність закладів дошкільної освіти (Геніївська, Нижньобишкіньська та Скрипаївська сільські ради) 10. Низька заповнюваність учнями окремих загальноосвітніх шкіл (Лиманська та Нижньобишкіньська сільські ради, а також навчальні заклади селищах Благодатне та Донець) 11. Відсутність медичних закладів в окремих населених пунктах (с. Геївка, с. Дачне, с. Курортне, с-ще Лісне та с. Суха Гомільша) 12. Будівлі, де розташовані медичні заклади потребують капітального ремонту (лікарні у смт Слобожанське с. Шелудьківка) 13. Високе навантаження на медичних працівників (Нижньобишкіньська сільська рада) 14. Необхідне обладнання для протидії пандемії COVID-19 15. Низька інвестиційна привабливість території

	ОТГ.
Можливості	Загрози
<p>1. Перспективи розвитку сільського та лісового господарства</p> <p>2. Можливості для розвитку автомобільного транспорту</p> <p>3. Поступовий ремонт доріг за умов належного фінансового забезпечення</p> <p>4. Можливість використання альтернативних джерел енергії та підвищення енергоефективності</p> <p>5. Можливість поступової заміни світильників та пускорегулюючої апаратури для збільшення енергоефективності</p> <p>6. Можливість поступової модернізації систем водопостачання та водовідведення за умов належного фінансового забезпечення цього процесу</p> <p>7. Можливість тимчасового розміщення закладів дошкільної освіти в орендованих приміщеннях</p> <p>8. Можливість об'єднання загальноосвітніх шкіл з низькою заповнюваністю для оптимізації освіти.</p> <p>10. Можливість переведення книжкового фонду бібліотек у електронний формат за умов належного фінансування</p> <p>11. Проведення капітального ремонту будівель де розташовані заклади медицини та культури за умов належного фінансування</p> <p>12. Можливість залучення медичних працівників на конкурсних засадах для покращення якості медичного обслуговування</p> <p>13. Сприятливі умови для розвитку підприємництва</p> <p>14. Перспективи децентралізації влади та більш раціонального використання фінансових ресурсів на місцевому рівні</p> <p>15. Впровадження ідеї роздільного збирання сміття для полегшення переробки ТПВ.</p>	<p>1. Поступове зменшення кількості населення</p> <p>2. Підвищена небезпека руху через незадовільний стан доріг</p> <p>3. Зростання ймовірності припинення теплопостачання у зимовий період</p> <p>4. Деякі заклади медицини, освіти та культури потребують ремонту системи опалення</p> <p>5. Зростання витрат на енергоносії</p> <p>6. Зростання небезпеки пересування через відсутність належного зовнішнього освітлення на вулицях</p> <p>7. Зростання ймовірності збоїв системи водопостачання та водовідведення з технічних причин</p> <p>8. Аварійний стан колекторів (смт Слобожанське) та критичний стан системи водопостачання окремих начелених пунктів (с. Шелудьківка та с-щі Благодатне).</p> <p>9. Неможливість отримання дошкільної освіти для дітей за місцем проживання (Геніївська, Нижньобишкінська та Скрипаївська сільські ради)</p> <p>10. Аварійний стан будівель де розташовані об'єкти культури (с. Мохнач)</p> <p>11. Загроза життю та здоров'ю мешканців у критичних ситуаціях через відсутність медичних закладів (с. Геївка, с. Дачне, с. Курортне, с-ще Лісне та с. Суха Гомільша) та неможливість лікування за місцем проживання</p> <p>12. Аварійний стан медичних закладів (амбулаторія Шелудьківської сільської ради)</p> <p>13. Погіршення якості медичного обслуговування через високе навантаження на медичних працівників (Шелудьківська сільська рада)</p> <p>14. Загроза життю та здоров'ю громадян у разі відсутності обладнання для нейтралізації наслідків пандемії COVID-19</p> <p>15. Уповільнення розвитку соціальної сфери через диспропорційність використання фінансових ресурсів</p>

6. ЦІЛІ ТА ЗАВДАННЯ РЕАЛІЗАЦІЇ ПЛАНУ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ СЛОБОЖАНСЬКОЇ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ

Для ефективного розвитку громади необхідно чітко визначити головні цілі, яким необхідно слідувати для досягнення бажаного рівня розвитку (рис. 6.1).

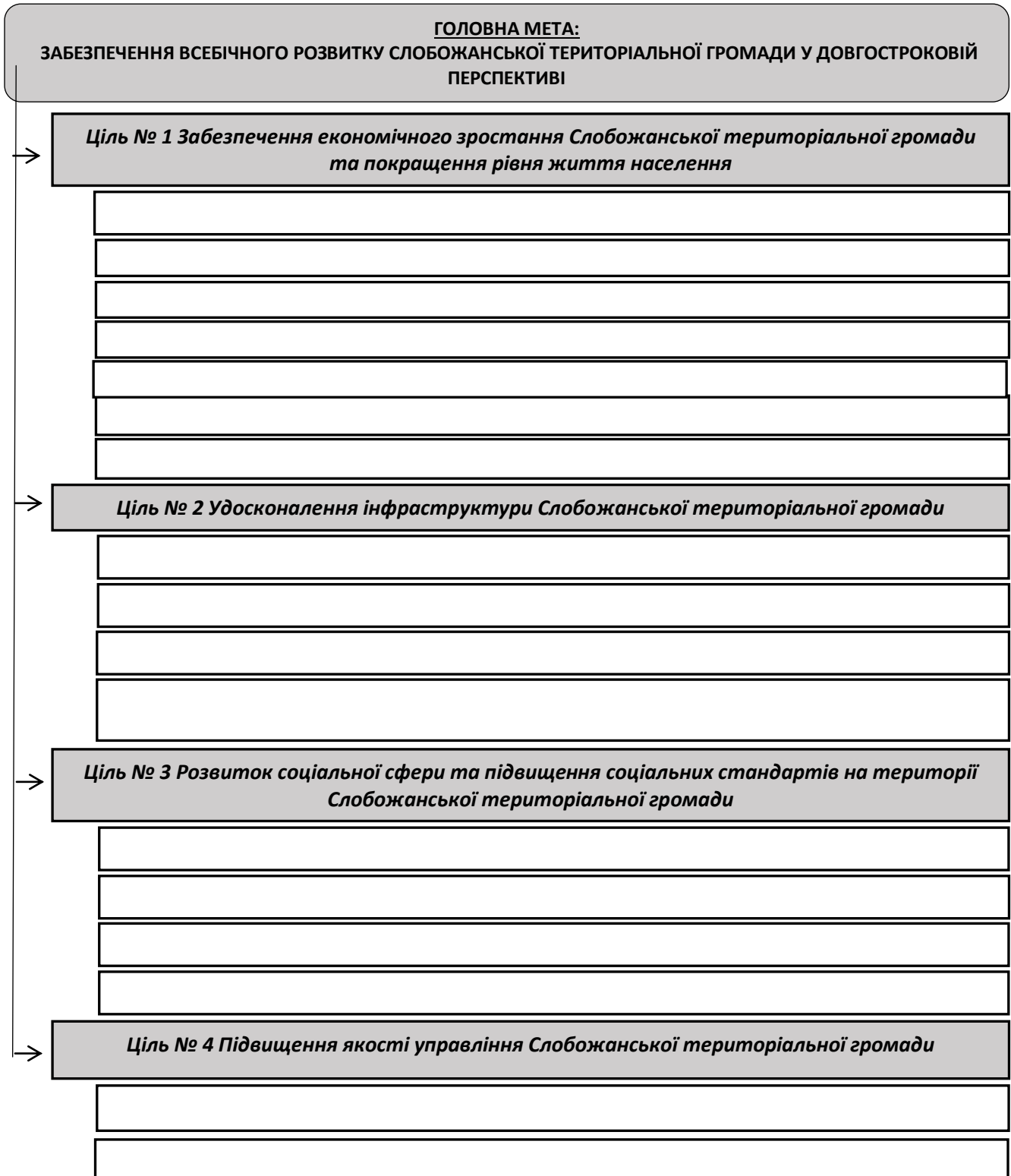

Рис. 6.1 – Схема взаємозв'язку стратегічних та оперативних цілей Слобожанської територіальної громади

Відповідно до визначених цілей розвитку громади варто відокремити конкретні завдання, що можуть бути виконані в короткостроковому періоді (табл. 6.1).

Таблиця 6.1 – Пріоритети та основні завдання розвитку Слобожанської територіальної громади

Стратегі- чні цілі	Оперативні цілі	Завдання
1.Забезпечення економічного зростання Слобожанської територіальної громади та покращення рівня життя населення	<i>1.1 Розвиток підприємницької діяльності та створення нових робочих місць у сфері агробізнесу та промисловості</i>	Розвиток інфраструктури підтримки підприємництва
		Підвищення фінансової незалежності міського бюджету та ефективності використання бюджетних коштів
		Підтримка громадських ініціатив з розвитку підприємницьких якостей
		Покращення механізму співпраці влади з бізнесом
		Створення, розвиток та просування місцевих товарів та послуг
	<i>1.2 Забезпечення чистого оточуючого середовища на території Слобожанської територіальної громади</i>	Підвищення екологічної культури
		Забезпечення розроблення схеми санітарного очищення та її впровадження
		Впровадження системи роздільного збирання ТПВ на території Слобожанської територіальної громади
		Аналіз екологічного впливу функціонуючих підприємств на довколишнє середовище населених пунктів Слобожанської територіальної громади
	<i>1.3 Формування мережі природоохоронних територій, збереження та відтворення екосистем</i>	Збільшення площі територій та об'єктів природно-заповідного фонду на території Слобожанської ОТГ
		Здійснення заходів щодо забезпечення збереження, відновлення та збалансованого використання природоохоронних територій Слобожанської ОТГ
		Забезпечення охорони земель, відтворення екосистем, удосконалення структури земельних угідь та напрямів господарської діяльності
	<i>1.4 Залучення інвестицій</i>	Популяризація інвестиційних можливостей громади
		Створення сприятливих умов для розвитку підприємництва
		Формування каталогу туристичних об'єктів в громаді та туристичних маршрутів
		Розвиток партнерських зв'язків, міжнародна співпраця
	<i>1.5 Забезпечення гармонійного фізичного та духовного розвитку всіх верств населення і реалізація молодіжної політики</i>	Створення і розбудова спортивної інфраструктури за місцем проживання і місцях масового відпочинку громадян
		Залучення населення до проведення масових фізкультурно-оздоровчих та спортивних заходів, систематичних занять фізкультурою і спортом
		Підтримка масового спорту, спорту вищих досягнень, дитячо-юнацького та резервного спорту, у тому числі для людей з інвалідністю
		Збереження і розвиток мережі дитячих закладів оздоровлення та відпочинку
		Створення та розбудова сучасних молодіжних просторів.
Формування сучасного молодіжного та спортивного інформаційного простору		

	1.6 Розвиток територіальної громади шляхом створення робочих місць з високою доданою вартістю	Стимулювання виробництва органічної продукції
		Підтримка фермерських і селянських господарств із виробництва тваринницької і овочево-ягідної продукції з їх переробкою на місці
		Підтримка фермерських і селянських господарств зі створення виробничих і обслуговуючих кооперативів
		Забезпечення збільшення обсягів виробництва тваринної і овочево-ягідної продукції
	1.7 Цивільний захист	Забезпечення пожежної, техногенної безпеки та цивільного захисту територій і населення
		Організація виконання вимог законодавства щодо створення, використання, утримання та реконструкції фонду захисних споруд цивільного захисту
		Створення і використання матеріальних резервів для запобігання та ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій
		Проведення просвітницьких заходів з питань цивільного захисту
2. Удосконалення інфраструктури Слобожанської територіальної громади	2.1 Розвиток транспорту та підвищення якості доріг	Вдосконалення транспортної системи та модернізація технічної (інженерної) інфраструктури
		Будівництво та ремонт доріг і мостів: капітальний ремонт ділянки автомобільної дороги від Р-78 до селища Благодатне; ремонт дороги с. Шелудьківка – с. Скрипаї; Ремонт дороги Зміїв – Мохнач; ремонт дороги с. Гнилиця – Бішкин; ремонт дороги Лиман-Бішкин; Капітальний ремонт дороги по вул. Польова, вул. Харківська; капітальний ремонт ділянки дороги до с. Геївка; будівництво моста через річку с. Гнилиця капітальний ремонт моста через річку селище Донець
		Покращення транспортного сполучення між населеними пунктами: відкриття автобусного маршруту до селища Благодатне; відкриття автобусних маршрутів Слобожанське – Геніївка – Скрипаї; с-ще Лісне – с. Скрипаї; Слобожанське – Лиман – Скрипаї; Відновлення вечірнього рейсу м. Харків – с. Скрипаї; відкриття маршруту с.Геніївка – с. Курортне – с. Дачне; організація автобусного маршруту під електропоїзди зі сторони м. Балаклія, а також створення соціальних автобусних маршрутів).
		Безпека руху: створення безпечного тротуару вздовж траси Р-78 та в с. Лиман
	2.2 Забезпечення належного функціонування та модернізація системи водопостачання та водовідведення	Забезпечення населення якісною питною водою
		Проведення робіт з реконструкції і модернізації систем централізованого водопостачання та водовідведення
	2.3 Забезпечення належного функціонування та модернізація	Підвищення енергетичної ефективності, популяризація енергозбереження.
Розробка альтернативних джерел теплопостачання смт Слобожанське.		

	об'єктів теплоенергетичної системи	Підвищенням енергоефективності систем теплопостачання бюджетних установ шляхом модернізації котельень, що їх опалюють
	2.4 Забезпечення належного функціонування та модернізація систем електропостачання та зовнішнє освітлення населених пунктів	<p>Забезпечення безперебійного електропостачання</p> <p>Модернізація зовнішнього освітлення населених пунктів з використанням енергозберігаючих технологій</p> <p>Відновлення зовнішнього освітлення населених пунктів</p>
3. Розвиток соціальної сфери та підвищення соціальних стандартів на території Слобожанської територіальної громади	3.1 Покращення якості медичного обслуговування населення	Капітальний ремонт фасаду та даху Слобожанської міської лікарні
		Заміна медичного обладнання Слобожанської міської лікарні
		Ремонт АЗПСМ в с. Нижній Бишкин
		Будівництво АЗПСМ в с. Шелудьківка
		Реконструкція будівлі АЗПСМ по вул. Садова, 32 в с. Геніївка
		Капітальний ремонт ФАП с. Ч. Бишкин
	3.2 Підвищення рівня середньої та дошкільної освіти	Вдосконалення мережі дошкільної та шкільної освіти
		Будівництво закладу дошкільної освіти в с. Скрипаї
		Будівництво закладу дошкільної освіти в с.Геніївка.
		Придбання шкільного автобусу для 9-річної школи. с.Геніївка.
		Проведення оптимізації мережі шкільної освіти
		Придбання шкільного автобусу в с. Н. Бишкин
	3.3 Розвиток культури	Популяризація культурної спадщини
		Реконструкція парку в с. Скрипаї
		Збереження нерухомих пам'яток та культурної спадщини
		Оновлення матеріально-технічної бази закладів культури
		Надання якісного культурного продукту мешканцям територіально громади
		Створення парку в с. Лиман
		Будівництво парку в с. Ч. Бишкин
		Капітальний ремонт будинку культури селище Донець
	3.4 Соціальна підтримка	Надання за рахунок коштів громади компенсаційних виплат за пільговий проїзд окремих категорій громадян автомобільним та залізничним транспортом загального користування
		Надання за рахунок коштів громади користування послугами зв'язку на пільгових умовах
		За рахунок коштів громади проведення безплатного капітального ремонту власних жилих будинків і квартир особам з інвалідністю внаслідок війни та членам сімей загиблих чи померлих) ветеранів війни
		За рахунок коштів громади проведення відшкодування витрат на поховання померлих (загиблих) непрацюючих осіб, які не мають права на пенсійні виплати
		За рахунок коштів громади встановлення надгробку, що безоплатно супроводжуються на могилі померлої (загиблої) особи, яка має особливі заслуги та особливі трудові заслуги перед Батьківщиною.
		Підвищення рівня соціальної захищеності найбільш уразливих

		<p>верств населення</p> <p>Забезпечення доступності отримання соціальних послуг незалежно від місця проживання</p> <p>Підвищення якості та доступності надання соціальних послуг шляхом діджиталізації</p> <p>Розвиток сімейних форм виховання дітей-сиріт, дітей позбавлених батьківського піклування</p> <p>Надання базових соціальних послуг, у т.ч. сім'ям з дітьми, які можуть потрапити або перебувають у складних життєвих обставинах, постраждалим від домашнього насильства та насильства за ознакою статі, сім'ям, у яких виховуються діти-сироти та діти, позбавлені батьківського піклування</p> <p>Впровадження різних моделей організації надання соціальних послуг відповідно до визначення потреб (у т.ч. послуги раннього втручання, надання паліативної підтримки сім'ям, у яких діти чи інші члени родини з важким захворюванням, соціальну послугу супроводу під час інклюзивного навчання тощо)</p> <p>Розвиток ринку соціальних послуг, у тому числі залучення їх до надання недержавних організацій на основі соціального замовлення.</p>
4. Підвищення якості управління Слобожанської територіальної громади	<p style="text-align: center;">4.1 <i>Удосконалення структури управління</i></p>	Створення пожежної частини Слобожанської територіальної громади
		Створення муніципальної поліції Слобожанської територіальної громади
		Реконструкція будівлі колишньої їдальні № 3 під функціонування ЦНАП
		Створення Центру надання адміністративних послуг із облаштуванням віддалених робочих місць в сільських населених пунктах громади.
		Проведення заходів з метою розвитку туризму в Скрипаївській сільській раді
		Створення генерального плану та містобудівної документації (Корегування меж населених пунктів)
		Внесення с. Дачне та с. Курортне в межі населеного пункту
		Розробка містобудівної документації
	<p style="text-align: center;">4.2 <i>Інформатизація суспільства та підвищення прозорості управління</i></p>	Підтримка місцевих ініціатив та залучення громадськості до здійснення місцевого самоврядування
		Впровадження прогресивних технологій управління місцевим розвитком
		Створення механізму інформування громадськості про соціальні послуги
		Створення та наповнення сайту Слобожанської територіальної громади, пов'язаного зі соціальними мережами, які необхідно створити
		Організація періодичного звітування представників адміністрації щодо виконання плану соціально-економічного розвитку
		Розвиток публічного середовища через національно-патріотичне виховання та підвищення рівня громадянської свідомості

7. ФІНАНСОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РЕАЛІЗАЦІЇ ПЛАНУ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ СЛОБОЖАНСЬКОЇ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ

Реалізація проектів розвитку Слобожанської територіальної громади здійснюється за рахунок фінансування з наступних джерел:

1. Кошти державного бюджету.
2. Кошти державного фонду регіонального розвитку (ДФРР).
3. Кошти місцевих бюджетів.
4. Кошти з інших джерел, не заборонених законодавством (наприклад, фінансування міжнародних фондів, донорська допомога тощо).

8. МОНІТОРИНГ ТА ОЦІНКА ЕФЕКТИВНОСТІ РЕАЛІЗАЦІЇ ПЛАНУ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ СЛОБОЖАНСЬКОЇ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ

Загальний моніторинг досягнення визначених цілей відбувається на основі моніторингу реалізації кожного з переліку проектів в рамках відповідного завдання.

Таким чином, відповідно до вищезазначених завдань реалізації Плану індикаторами результативності є:

- Кількість діючих та новостворених малих та середніх підприємств;
- Кількість оприлюднених інвестиційних пропозицій;
- Рівень зареєстрованого безробіття;
- Відсоток відрахувань від наданих послуг у бюджеті громади;
- Обсяг економії енергоресурсів;
- Кількість організацій комунальної сфери, що запровадили енергозберігаючі технології та альтернативні види палива;
- Кількість реконструйованих та новостворених об'єктів культурної та туристичної інфраструктури;
- Рівень задоволення мешканців громади від діяльності закладів культури;
- Кількість туристів, які відвідали громаду;
- Розмір номінальної середньомісячної заробітної плати;
- Кількість осіб, що потребують соціальні послуги;
- Кількість осіб, що отримують соціальні послуги;
- Кількість та обсяг соціальних послуг, що надаються;
- Кількість учнів, які навчаються за допомогою сучасних технічних засобів навчання;
- Кількість придбаних шкільних автобусів для підвезення дітей до навчальних закладів;
- Рівень охоплення дітей дошкільною освітою (забезпечення місцями в ДЗО);
- Кількість отримувачів адміністративних послуг;
- Протяжність відремонтованих доріг;

Кількість встановлених сміттєвих баків;

Відсоток сміття в громаді, що сортується, збирається та вивозиться централізовано;

Кількість комунальної техніки, що надає послуги жителям громади;

Кількість транспортних засобів, що здійснюють пасажирські перевезення;

Кількість населених пунктів, що освітлена;

Кількість затверджених нових генеральних планів із зонінгом, просторовий план громади;

Відсоток пожеж на теренах громади, ліквідованих за допомогою МПО;

Кількість створених кущових пожежних команд;

Кількість та обсяг адміністративних послуг, що надаються;

Рівень задоволення мешканців громади від отриманих адміністративних послуг;

Обсяг фінансування проєктів модернізації закладів культури та мистецтва, тис. грн на рік;

Кількість відвідувачів культурних та мистецьких заходів;

Кількість проведених культурних, мистецьких, спортивних заходів, разів на рік;

Частка територій та об'єктів природно-заповідного фонду у відношенні до площі Слобожанської територіальної громади.

Для проведення моніторингу застосовуються показники соціально-економічного розвитку на підставі даних територіальних підрозділів центральних органів влади.

Відстеження динаміки відповідних індикаторів та показників соціально-економічного розвитку дозволять чітко відслідковувати ефективність реалізації Плану.

Моніторинг проводиться за підсумками півріччя та року.

ДОДАТОК 1

**«ОРІЄНТОВНИЙ ПЕРЕЛІК ЗАХОДІВ ІЗ ПЛАНУ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ
СЛОБОЖАНСЬКОЇ СЕЛИЩНОЇ РАДИ (ОБ'ЄДНАНОЇ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ) ЧУГУЇВСЬКОГО
РАЙОНУ ХАРКІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ, ЩО МОЖУТЬ БУТИ РЕАЛІЗОВАНІ ДО 2025 РОКУ»**

Програма	Строк виконання	Розробник	Відповідальний виконавець	Джерела фінансування	Загальний та спеціальний фонди
Програма розвитку житлово-комунального господарства	2021-2025 рр.	Відділ ЖКГ, благоустрою, транспорту, містобудування та архітектури	Виконавчий комітет	Співфінансування в рамках проєктів ДФРР, Державний бюджет, Місцеві бюджети, Інші джерела	Відповідно до проєктно-кошторисної документації
Програма розвитку дорожнього господарства Слобожанської територіальної громади та покращення доріг	2021-2025 рр.	Відділ ЖКГ, благоустрою, транспорту, містобудування та архітектури	Виконавчий комітет	Співфінансування в рамках проєктів ДФРР, Державний бюджет, Місцеві бюджети, Інші джерела	Відповідно до проєктно-кошторисної документації
Комплексна програма розвитку освіти Слобожанської територіальної громади	2021-2025 рр.	Відділ освіти	Виконавчий комітет	Державний бюджет, Місцеві бюджети, Інші джерела	Відповідно до проєктно-кошторисної документації
Комплексна програма розвитку культури Слобожанської територіальної громади	2021-2025 рр.	Відділ культури, туризму, молоді та спорту	Виконавчий комітет	Державний бюджет, Місцеві бюджети, Інші джерела	Відповідно до проєктно-кошторисної документації
Програма підвищення якості медичних послуг Слобожанської територіальної громади	2021-2025 рр.	Відділ ЖКГ, благоустрою, транспорту, містобудування та архітектури	Виконавчий комітет	Державний бюджет, Місцеві бюджети, Інші джерела	Відповідно до проєктно-кошторисної документації
Програма соціального захисту населення Слобожанської територіальної громади	2021-2025 рр.	Відділ соціального захисту населення	Виконавчий комітет	Місцеві бюджети, Інші джерела	Відповідно до проєктно-кошторисної документації

Програма розвитку малого та середнього підприємництва Слобожанської територіальної громади	2021-2025 рр.	Відділ економічного розвитку, комунальної та інвестиційної діяльності	Виконавчий комітет	Місцеві бюджети, Інші джерела	Відповідно до проектно-кошторисної документації
Програма підтримки створення та розвитку сільськогосподарства Слобожанської територіальної громади	2021-2025 рр.	Відділ економічного розвитку, комунальної та інвестиційної діяльності	Виконавчий комітет	Державний бюджет, Місцеві бюджети, Інші джерела	Відповідно до проектно-кошторисної документації
Програма захисту населення і територій Слобожанської територіальної громади від надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру	2021-2025 рр.	Відділ мобілізаційної роботи, з питань цивільного захисту, взаємодії з правоохоронними органами	Виконавчий комітет	Державний бюджет, Місцеві бюджети, Інші джерела	Відповідно до проектно-кошторисної документації
Програма забезпечення чистого оточуючого середовища та формування мережі природоохоронних територій, збереження та відтворення екосистем	2021-2025 рр.	Відділ з земельних та екологічних питань	Виконавчий комітет	Місцеві бюджети, Інші джерела	Відповідно до проектно-кошторисної документації
Програма удосконалення системи управління органів місцевого самоврядування	2021-2025 рр.	Органи управління ТГ	Виконавчий комітет	Місцеві бюджети, Інші джерела	Відповідно до проектно-кошторисної документації

ДОДАТОК 2

«ОРІЄНТОВНИЙ ПЕРЕЛІК ЗАВДАНЬ ДЛЯ ВИКОНАННЯ ПРОГРАМ ДО ПЛАНУ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ СЛОБОЖАНСЬКОЇ СЕЛИЩНОЇ РАДИ (ОБ'ЄДНАНОЇ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ) ЧУГУЇВСЬКОГО РАЙОНУ ХАРКІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ, ЩО МОЖУТЬ БУТИ РЕАЛІЗОВАНІ ДО 2025 РОКУ»

Програма	Завдання до Програми економічного і соціального розвитку Слобожанської територіальної громади на період до 2025 року
Програма розвитку житлово-комунального господарства	<p>Забезпечення належного функціонування та модернізація системи водопостачання та водовідведення</p> <p>Забезпечення електропостачання: заміна кабельних ліній та ввідних електричних проводів до будинків в смт Слобожанське</p> <p>Розмежування навантаження на 2 висотні лінії через аварійний стан ЛЕП Занки-ХПП 10 тис кВ.</p> <p>Підключення частини абонентів с. Шелудьківка до іншої лінії електроспоживання;</p> <p>Забезпечення освітлення: модернізація світильників вуличного освітлення в смт Слобожанське, сел. Донець, сел. Благодатне з використанням енергозберігаючих технологій</p> <p>Встановлення додаткової лінії освітлення по вул. Зарічна в с. Скрипаї</p> <p>Встановлення додаткових точок освітлення в с. Мохнач</p> <p>Забезпечення освітлення по вул. Пісчана в сел. Шелудьківка</p> <p>Розробка альтернативних джерел теплопостачання смт Слобожанське</p> <p>Влаштування системи опалення будинку культури в с. Лиман</p> <p>Капітальний ремонт (у тому числі системи теплопостачання) ФАП с. Ч. Бишкин</p> <p>Ремонт АЗПСМ (у тому числі системи теплопостачання) в с. Нижній Бишкин по вул. Садова 32</p> <p>капітальний ремонт системи опалення Скрипаївської школи</p> <p>Оснащення системи опалення бібліотеки у с. Скрипаї</p> <p>Підвищення енергоефективності системи теплопостачання для бюджетних установ</p> <p>Капітальний ремонт КТП в с. Донець по вул. Молодіжна</p> <p>Заміна кабельних ліній та ввідних електричних проводів до будинків в смт Слобожанське</p> <p>Встановлення додаткової лінії освітлення по вул. Зарічна в с. Скрипаї</p> <p>Встановлення додаткових точок освітлення в с. Мохнач</p> <p>Розмежування навантаження на 2 висотні лінії. Аварійний стан ЛЕП Занки-ХПП 10 тис кВ.</p> <p>Добудова та «закільцювання» водопроводу 4 км</p> <p>Освітлення вул. Пісчана в сел. Шелудьківка</p> <p>Відновлення системи водопостачання та водовідведення для потреб соціальної сфери</p>

<p>Програма розвитку дорожнього господарства Слобожанської територіальної громади та покращення доріг</p>	<p>Підключення частини абонентів с. Шелудьківка до іншої лінії електроживлення</p> <p>Капітальний або поточний ремонту проїжджої частини громади</p> <p>Капітальний ремонт ділянки автомобільної дороги від Р-78 до селища Благодатне</p> <p>Відкриття автобусного маршруту до селища Благодатне</p> <p>Ремонт дороги сел. Шелудьківка – сел. Скрипаї</p> <p>Ремонт дороги Зміїв – Мохнач</p> <p>Будівництво моста через річку С. Гнилиця</p> <p>Капітальний ремонт моста через річку у селищі Донець</p> <p>Автобусне сполучення смт Слобожанське – с. Скрипаї</p> <p>Маршрут с. Лісне – с. Скрипаї щонайменше 3 рази на добу</p> <p>Відновлення вечірнього рейсу м. Харків – с. Скрипаї</p> <p>Ремонт дороги с. С.Гнилиця – Бішкин</p> <p>Автобусне сполучення Слобожанське – Геніївка - Скрипаї</p> <p>Відновлення вечірнього рейсу м. Харків – с. Скрипаї</p> <p>Відкриття маршруту с. Геніївка – с. Курортне – с. Дачне</p> <p>Ремонт автомобільної дороги Лиман-Бишкин</p> <p>Створення маршрутів соціальних автобусів</p> <p>Створення автобусного маршруту Слобожанське – Лиман – Скрипаї</p> <p>Створення безпечного тротуару вздовж траси Р-78</p> <p>Капітальний ремонт дороги по вул. Польова, вул. Харківська</p> <p>Організація автобусного маршруту до смт. Слобожанське</p> <p>Організація автобусного маршруту під електропоїзди зі сторони м. Балаклія</p> <p>Капітальний ремонт ділянки дороги до с. Геївка 11 км.</p>
<p>Комплексна програма розвитку освіти Слобожанської територіальної громади</p>	<p>Вдосконалення мережі дошкільної та шкільної освіти ТГ</p> <p>Будівництво закладу дошкільної освіти в с. Геніївка</p> <p>Проведення оптимізації мережі шкільної освіти</p> <p>Підвищення рівня доступності закладів освіти шляхом покращення транспортного забезпечення</p>
<p>Комплексна програма розвитку культури Слобожанської територіальної громади</p>	<p>Капітальний ремонт та реконструкція закладів культури</p> <p>Просвітницька діяльність та патріотичне виховання молоді</p> <p>Розвиток фізичної культури і спорту</p> <p>Організація та проведення культурних заходів (екскурсій, творчих вечорів, художніх виставок тощо)</p>
<p>Програма підвищення якості медичних послуг Слобожанської</p>	<p>Реконструкція та капітальний ремонт медичних закладів</p> <p>Оснащення необхідним обладнанням медичні заклади (у тому числі апарати ШВЛ та інше обладнання необхідне для протидії пандемії COVID-19)</p>

територіальної громади	Ремонт АЗПСМ в с. Нижній Бишкін (утеплення даху, ремонт кабінету лікаря, стоматолога, гінеколога тощо) Організація оздоровлення та відпочинку дітей, людей похилого віку та інших соціально незахищених верств населення
Програма соціального захисту населення Слобожанської територіальної громади	Створення безбар'єрного середовища для пересування інвалідів з порушеннями опорно-рухового апарату Створення дитячого будинку сімейного типу Популяризація та впровадження прогресивних форм виховання дітей-сиріт, дітей позбавлених батьківського піклування (включно з тими, що мають особливі потреби), зокрема запровадження послуги патронату над дитиною (для дітей, які перебувають у складних життєвих обставинах) Надання базових соціальних послуг, у т.ч. сім'ям з дітьми, які можуть потрапити або перебувають у складних життєвих обставинах, постраждалим від домашнього насильства та насильства за ознакою статі, сім'ям, у яких виховуються діти-сироти та діти, позбавлені батьківського піклування Розробка механізмів запровадження заходів щодо попередження домашнього насильства, насильства за ознакою статі, жорстокого поводження з дітьми Впровадження різних моделей організації надання соціальних послуг відповідно до визначення потреб (у т.ч. послуги раннього втручання, надання паліативної підтримки сім'ям, у яких діти чи інші члени родини з важким захворюванням, соціальну послугу супроводу під час інклюзивного навчання тощо); Розвиток ринку соціальних послуг, у тому числі залучення їх до надання недержавних організацій на основі соціального замовлення
Програма розвитку малого та середнього підприємництва Слобожанської територіальної громади	Підтримка стартапів та інших сучасних форм підприємництва (електронної комерції тощо) Активна участь громади в міжнародних проектах з підтримки та розвитку підприємництва Підвищення фінансової грамотності населення Організація заходів в межах державного приватного партнерства Організація заходів з обміну досвідом в сфері розвитку підприємництва
Програма підтримки створення та розвитку сільськогосподарства Слобожанської територіальної громади	Створення робочих місць з високою доданою вартістю на базі фермерських і селянських господарств і їх кооперацій Підтримка та створення фермерських господарств
Програма захисту населення і територій Слобожанської територіальної громади від надзвичайних ситуацій	Створення підрозділу з питань цивільного захисту або призначення відповідної посадової особи та створення комісії з питань техногенно-екологічної безпеки і надзвичайних ситуацій Визначення потреби фонду захисних споруд цивільного захисту та організація роботи з їх дообладнання Організація проведення технічної інвентаризації існуючих захисних споруд цивільного захисту Обладнання території громади місцевою автоматизованою системою централізованого оповіщення

техногенного та природного характеру	<p>населення</p> <p>Проведення аналізу техногенної та пожежної безпеки на території селищної ради, ризики виникнення надзвичайних ситуацій (подій)</p> <p>Створення та забезпечення функціонування органів територіальної підсистеми єдиної державної системи цивільного захисту громади з відповідними силами цивільного захисту</p>
Програма забезпечення чистого оточуючого середовища та формування мережі природоохоронних територій, збереження та відтворення екосистем	<p>Впровадження системи роздільного збирання сміття</p> <p>Аналіз екологічного впливу працюючих підприємств на довколишнє середовище населених пунктів ТГ</p> <p>Реконструкція парку в с. Скрипаї.</p> <p>Будівництво парку в с. Ч. Бишкин</p> <p>Проведення ґрунтово-агромеліоративного обстеження, що дозволить об'єктивно оцінити поточний стан ґрунтів, розробити і пропонувати заходи щодо раціонального використання і підвищення їх родючості</p> <p>Покращення догляду за об'єктами природно-заповідного фонду та розширення площі їх територій</p>
Програма удосконалення системи управління органів місцевого самоврядування	<p>Створення пожежної частини Слобожанської територіальної громади</p> <p>Створення муніципальної поліції Слобожанської територіальної громади</p> <p>Проведення заходів з метою розвитку туризму Слобожанської територіальної громади</p> <p>Створення генерального плану та містобудівної документації</p>

ЗВІТ
З науково-дослідної роботи

РОЗРОБКА ПЛАНУ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ
СЛОБОЖАНСЬКОЇ СЕЛИЩНОЇ РАДИ (ОБ'ЄДНАНОЇ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ
ГРОМАДИ) ЧУГУЇВСЬКОГО РАЙОНУ ХАРКІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ НА
ПЕРІОД ДО 2025 РОКУ

2020 р.

Редактор: проф. Олена ДИМЧЕНКО

Технічний редактор: доц. Альона СТАРОСТИНА

Підпис до друку

Умовн. – друк . арк. 2,4

Формат 60x84 1/8

Папір офсетний

Харківський національний університет міського господарства
імені О. М. Бекетова

